

Rapport

De
Hollandsche
Molen

Jaarverslag en jaarrekening 2022

Amsterdam, 31 mei 2023

Inhoud

1. Verslag van het bestuur	3
2. Balans	5
3. Staat van baten en lasten	7
4. Grondslagen waardering van activa, passiva, resultaatsbepaling	10
5. Toelichting op de balans	14
6. Toelichting staat van baten en lasten	30
7. Salaris directeur	39
8. Bijlagen	40
8.1 Projecten	41
8.2 Verantwoordingsverklaring	54
8.3 Samenstelling bestuur en nevenfuncties	58
8.4 Overzicht bezoeken bestuur en directie	59
8.5 Overzicht toekenningen	61
8.6 Jaarplan en begroting 2023	63

1. Verslag van het bestuur

Inleiding

Voor u ligt een bestuursverslag en jaarrekening nieuwe stijl. Om het bestuursverslag en jaarrekening leesbaarder en korter te maken, is gekozen voor een nieuwe opzet. Zo beperkt het bestuursverslag zich tot de activiteiten van het bestuur. Het verslag van de activiteiten is opgenomen bij de jaarrekening zodat het inhoudelijke en financiële verslag gekoppeld worden.

Financieel was 2022 een zwaar jaar. Er zijn veel minder nalatenschappen binnen gekomen, de beurskoersen waren erg laag en het al begrote tekort voor 2022 leidden samen tot een resultaat van € -897.933. Vanaf pagina 7 wordt verder ingegaan op de financiële cijfers.

De activiteiten van het bestuur

Voor het bestuur kenmerkte het jaar 2022 zich op twee wijzen. Allereerst de voorbereiding van het jubileumjaar van De Hollandsche Molen waar we 100 jaar molenbehoud vieren. Ten tweede de verandering van een vereniging met een bestuur naar een vereniging met een raad van toezicht.

Vorbereidingen jubileumjaar

De Hollandsche Molen is opgericht in 1923 dus ons 100-jarig jubileum staat voor de deur. De voorbereiding van een aantal jubileumactiviteiten is al in het verslagjaar gestart. Bij een tweetal was het bestuur direct betrokken. Natuurlijk Nico's 100-molens toer. In 2022 deed de voorzitter van De Hollandsche Molen maar liefst 94 molens aan. Hij ontmoette daar de lokale vrijwilligers en molenaars, de eigenaar, een vertegenwoordiger van de gemeente en veel meer. Veel besproken onderwerpen waren de molenbiotoop, de afstemming met de gemeente en het aantal vrijwilligers bij de molen. In de bijlage is het totale overzicht te vinden van de molens die Nico heeft bezocht. Voorts was de secretaris van het bestuur de voorzitter van de redactie van het jubileumboek. Het boek blikt terug op de diverse aspecten van het molenbehoud en kijkt ook vooruit naar de toekomst. Het eerste exemplaar van het jubileumboek wordt op 12 mei 2023 uitgereikt aan onze beschermvrouwe Prinses Beatrix.

Van bestuur naar Raad van Toezicht

Zoals in 2021 al vermeld, heeft het bestuur het besluit genomen over te gaan naar een raad van toezicht model en te fuseren met de stichting FAOM. Op 27 december 2022 was het zover en zijn de nieuwe statuten gepasseerd en was de omzetting een feit. De bestuursleden op dat moment werden de leden van de Raad van Toezicht. De directeur werd op dat moment directeur-bestuurder.

Fusie met stichting FAOM

Met het passeren van de statuten op 27 december 2022 is tevens de fusie van vereniging De Hollandsche Molen en stichting Fonds Aankoop en Onderhoud

Molens een feit geworden. Dit is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 in de boekhouding opgenomen. Dit betekent dat het vermogen (liquide middelen en effecten) en bezit (molens en panden) in de boekhouding van de gefuseerde vereniging zijn opgenomen. In de presentatie van de jaarrekening heeft dit geen gevolg omdat al jaren een samengevoegde jaarrekening wordt gepresenteerd van vereniging De Hollandsche Molen en stichting FAOM.

Algemene Ledenvergaderingen

Vanwege de omzetting naar een raad van toezicht model vonden er vier ledenvergaderingen plaats. Op deze wijze was er veel ruimte voor de leden om mee te praten over het voorgenomen besluit van het bestuur. Uiteraard werden in deze vergaderingen ook de begroting, jaarplan en jaarrekening besproken. Drie ledenvergaderingen vonden online plaats, de reguliere ledenvergadering in april werd gecombineerd met het afscheid van voormalig directeur Leo Endedijk.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur kwam in 2022 zes maal bijeen. De voortgang van de omzetting naar de RvT was uiteraard een onderwerp dat vaak op de agenda stond.

Ook ging het bestuur twee maal op locatie bezoek. Zo werd zij ontvangen door de SIMAV waar het bestuur aldaar uit de doeken deed wat de uitdagingen zijn voor de molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In het najaar bezocht het bestuur de Genneper Watermolen in Eindhoven waar men kampt met het opzeggen van de huur van de molen na een conflict tussen gemeente en de eerdere huurder.

Beschermvrouwe Prinses Beatrix

Prinses Beatrix bezocht meermalen een molenfeest. Allereerst was zij aanwezig bij de aftrap van het jubileumjaar van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars op de Zaanse Schans. Ook was zij op 18 maart bij de opening van molen Ceres in Bovenkarspel en was zij te gast bij de molenviergang in Zevenhuizen waar het 300-jarig bestaan werd gevierd.

Molenopeningen en bijeenkomsten

De bestuursleden en de directeur waren aanwezig bij 35 molenopeningen of bijeenkomsten. In de bijlage is een overzicht opgenomen.

Overlijden Gerard Sturkenboom

Totaal onverwacht overleed op 19 januari 2023 op 67-jarige leeftijd Gerard Sturkenboom, sinds april 2022 bestuurslid en thans lid van de raad van toezicht van De Hollandsche Molen. Daarnaast was hij voorzitter van de examencommissie van de vereniging. Gerard heeft zich vanaf medio jaren zeventig van de vorige eeuw op talloze manieren ingezet voor de windmolens en de laatste jaren vooral ook voor de watermolens.

Rapport

2. Balans

Balans			
	ACTIVA		
		31-dec-22	31-dec-21
I	Vaste activa		
	Immateriële vaste activa	58.590	-
	in het kader van de doelstelling		
	Materiële vaste activa	317.535	241.766
	in het kader van de doelstelling		
	Materiële vaste activa voor de bedrijfs-voering van de eigen organisatie	644.972	667.213
	Materiële vaste activa - vastgoed beleggingen	437.234	437.234
2	Effecten	1.809.059	2.106.933
	Totaal vaste activa	3.267.390	3.453.146
	Vlottende activa		
3	Vorraden	34.758	26.277
4	Vorderingen	659.177	478.945
5	Liquide middelen	4.494.947	2.147.645
	Totaal vlottende activa	5.188.881	2.652.867
	Totaal activa	8.456.271	6.106.013

Balans (Vervolg)			
	PASSIVA		
		31-dec-22	31-dec-21
6	Reserves		
	Continuïteitsreserve	899.778	1.098.696
	Bestemde reserves	197.091	256.892
	Reserve financiering activa	1.021.097	908.978
	Reserve doelbesteding	45.920	653.327
		2.163.886	2.917.894
7	Fondsen		
	Bestemde fondsen	820.852	964.778
		820.852	964.778
	Totaal Reserves en Fondsen	2.984.739	3.882.672
8	Langlopende schulden	96.760	100.507
9	Kortlopende schulden		
	Belastingen en sociale premies	35.508	32.161
	Overige schulden en overlopende passiva	5.339.265	2.090.674
	Totaal kortlopende schulden	5.374.773	2.122.835
	Totaal schulden	5.471.533	2.223.342
	Totaal passiva	8.456.271	6.106.013

3. Staat van baten en lasten

	BATEN	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
11	Baten van Particulieren	276.429	666.824	889.793
12	Baten van Bedrijven	6.143	61.397	7.445
13	Baten van Loterijorganisaties	781.400	772.500	855.930
14	Baten van Overheden	358.550	479.902	935.588
15	Baten van andere organisaties	297.425	558.596	271.331
	Som der geworven baten	1.719.946	2.539.219	2.960.087
16	Baten als tegenprestatie	30.412	89.855	35.888
	Som der baten	1.750.358	2.629.074	2.995.975
	LASTEN	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
	Besteed aan doelstellingen			
21	Draagvlakverbreding	705.191	815.682	740.662
22	Belangenbehartiging	387.067	395.496	281.627
23	Advisering	78.837	44.456	44.067
24	Fondsen tbv derden	799.441	971.529	1.540.235
25	Eigen molens	191.817	318.133	157.552
		2.162.354	2.545.297	2.764.143
26	Werving baten	59.462	99.031	80.533
27	Beheer en administratie	155.962	159.825	146.241
	Som der lasten	2.377.777	2.804.154	2.990.916
	Saldo voor financiële baten en lasten	-627.419	-175.080	5.058
30	Saldo financiële baten en lasten	-270.514	48.856	260.157
	Saldo van baten en lasten	-897.933	-126.224	265.215
	Resultaatsbestemming			
	Mutatie Bestemde fondsen	-143.926	-53.160	-75.727
	Mutatie Bestemde reserves	-59.801	-56.500	-102.138
	Mutatie continuïteitsreserve	-198.918	-4.944	19.764
	Mutatie Reserve financiering activa	112.119	-38.196	17.928
	Mutatie reserve doelbesteding	-607.408	26.576	405.388
	Saldo resultaatsbestemming	-897.933	-126.224	265.215

Het verslagjaar eindigt met een fors negatief resultaat van €-897.933. Dit grote verlies is opgebouwd uit het al begrote tekort van €-126.224, een negatief saldo financiële baten en lasten €-270.514 en minder inkomsten van particulieren (met name nalatenschappen) van €-390.395. Het overige is een optel-en aftreksom van diverse posten.

Gelukkig heeft de vereniging een forse reserve en kan deze klap worden opgevangen. Het betekent wel dat maatregelen genomen worden om minder afhankelijk te zijn van met name de particuliere inkomsten, oftewel de nalatenschappen. Deze worden met de leden besproken in de extra Algemene Ledenvergadering.

De baten van particulieren zijn lager vanwege minder nalatenschappen, donaties, giften en schenkingen.

De baten van bedrijven zijn lager vanwege minder donaties, giften en schenkingen.

De baten van loterijorganisaties zijn ongeveer zoals begroot.

De baten van overheden zijn lager omdat er minder projectsubsidies zijn besteed.

De baten van andere organisaties zijn lager omdat minder subsidies zijn geworven dan begroot.

De baten als tegenprestatie zijn lager omdat de winkel minder inkomsten verwierf dan begroot en de kosten hoger waren vanwege de aanschaf van diverse producten.

De kosten van draagvlakverbreding zijn lager dan begroot omdat de organisatie terughoudend was met uitgaven.

De kosten van belangenbehartiging zijn ongeveer zoals begroot.

De kosten van advisering zijn hoger vanwege de extra inzet op het werk voor biotoop adviezen.

De kosten voor fondsen van derden, oftewel Molenfonds zijn lager omdat er minder toekenningen zijn gedaan.

De kosten van eigen molens zijn lager omdat veel onderhoud en restauratie weliswaar zijn voorbereid maar de kosten in het verslagjaar nog niet zijn gemaakt.

Rapport

In het verslagjaar is De Hollandsche Molen overgestapt naar een andere wijze van administreren vanwege het projectmatig werken. Hierdoor zijn activiteiten die voorheen bijvoorbeeld onder Organisatie vielen, nu onder Draagvlakverbreding of Belangenbehartiging gezet. Dit maakt dat de cijfers met name wat betreft de lasten niet goed zijn te vergelijken met die van vorige jaar.

4. Grondslagen waardering van activa, passiva, resultaatsbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Richtlijn

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de voorschriften van Richtlijn 650 (fondsenwervende instellingen) van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd.

Im/Materiële vaste activa

De im/materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Bij de molens wordt rekening gehouden met een restwaarde van € 1. De aanwezige historische documentatie in de Molen Documentatie Collectie heeft geen aanschafprijs, maar heeft een belangrijke historische waarde. Deze post is gewaardeerd op p.m.

Vastgoedbeleggingen

De ter belegging aangehouden onroerend goed is gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen tot maximaal 100% WOZ waarde.

Afschrijvingen

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- Molens : 3 1/3, restwaarde € 1.
- Gebouw Zeeburgerdijk 133-139, Amsterdam : 2 1/2. (tot max. 100% WOZ-waarde)
- Renovatiekosten Delft en Edam : 3 1/3.
- Immateriële vaste activa : 20.
- Verbouwingskosten en inbouwapparatuur : 10.

Inventaris:

- Kantoormachines en computerapparatuur : 33 1/3.
- Kantoorsoftware : 20-33 1/3.
- Kunst : 0.
- Overige inventaris : 10.

Rapport

Componentenbenadering

De vereniging hanteert de zogenoemde componentenbenadering hetgeen inhoudt dat belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief afzonderlijk worden afgeschreven. De afschrijving vangt aan wanneer het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik. De afschrijving stopt bij buitengebruikstelling of wanneer het actief is gedesinvesteed. De afschrijvingskosten worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Deze stelselwijziging is op grond van de overgangsbepaling die hiervoor in de RJ is opgenomen, in afwijking van de bestaande RJ richtlijn over stelselwijzigingen, prospectief verwerkt. Dit houdt in dat de componentenbenadering voor groot onderhoud alleen op nieuwe componenten van materiële vaste activa van toepassing is. En hoeft niet met terugwerkende kracht toegepast te worden op (componenten van) materiële vaste activa die al vóór 1 januari 2019 in de balans zijn verwerkt.

Impairment of vervreemding van vaste activa

De vereniging verantwoordt materiële vaste activa in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Volgens deze grondslagen dienen activa met een lange levensduur te worden beoordeeld op impairment wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de reële waarde van het actief. Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde, onder aftrek van verkoopkosten. In het huidige verslagjaar is geen bedrag voor impairment geboekt.

Beleggingen

De beleggingen (inclusief de obligaties) zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde.

Voorraad

De voorraden zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs, eventueel verminderd met een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Vorderingen op grond van nog niet afgewikkelde nalatenschappen worden op basis van de akte van verdeling gedaan.

Continuïteitsreserve

De maximale omvang van de continuïteitsreserve bedraagt anderhalf maal de uitvoeringskosten van het boekjaar. Dit maximum is ontleend aan de GDN-richtlijn 'Reserves Goede Doelen'.

Reserve Doelbesteding

Dit is de reserve die aangehouden wordt ten behoeve van de doelbesteding van de vereniging.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve betreft onder andere de reserve die bestaat voor molen De Roos, de reserve voor het Molenfonds, het Koos Andriessen Moleneducatiefonds en het Jongerenfonds. De reserve financiering activa voor doelstellingen is even groot als de materiële vaste activa in het kader van de doelstelling (computers en dergelijke). De reserve financiering activa voor bedrijfsvoering is even groot als de materiële vast activa voor de bedrijfsvoering (gebouwen).

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen betreffen fondsen waaraan door derden een bestemming is gegeven.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn schulden van langer dan één jaar. Deze zijn gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bevatten schulden en vooruit ontvangen bedragen korter dan een jaar.

Baten uit fondsenwerving

Onder baten uit fondsenwerving wordt verstaan de baten uit fondsenwervende activiteiten.

Kosten uit fondsenwerving

Onder kosten uit fondsenwerving wordt verstaan de ter zake van fondsenwervende activiteiten gemaakte direct toerekenbare kosten, evenals de aan fondsenwervende activiteiten toegerekende indirecte (uitvoerings)kosten.

Lasten op grond van de doelstelling

Onder lasten op grond van de doelstelling wordt verstaan de directe kosten voor activiteiten, gericht op het verwezenlijken van de statutaire doelstellingen van de vereniging.

Rapport

Financiële baten en lasten

Onder financiële baten en lasten wordt verstaan interestbaten en -lasten, evenals de resultaten uit de effectenportefeuille.

Pensioenlasten

De Hollandsche Molen is aangesloten bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. Deze verplicht de vereniging slechts tot het betalen van de overeengekomen premie.

Verplichtingen in verband met te betalen premies in het kader van de pensioenregeling worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen in de periode waarover de premies zijn verschuldigd.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

5. Toelichting op de balans

I. Vaste activa				
			2022	2021
Immateriële vaste activa in het kader van de doelstelling			58.590	-
Materiële vaste activa in het kader van de doelstelling			317.535	241.766
Materiële vaste activa voor de bedrijfsvoering eigen organisatie			644.972	667.213
Materiële vaste activa - vastgoed beleggingen			437.234	437.234
			1.458.332	1.346.213

Materiële vaste activa in het kader van de doelstelling betreft de investering in de molenaarswoning bij molen De Roos in Delft.

Materiële vaste activa voor de bedrijfsvoering van de eigen organisatie betreft het kantoorpand en de inventaris, hierop is afgeschreven.

Materiële vaste activa – vastgoed beleggingen betreft de waarde van de woningen boven het kantoor van de vereniging.

Rapport

Materiële vast activa in het kader van de doelstelling - verloopstaat

	Molens en bijbehorend	Molen Documentatie	Immateriële Vaste	Totaal aste Activa i.h.k
	OG	Collectie	Activa	v/d doelstelling
	2022	2022	2022	2022
Cumulatieve aanschafwaarde 1/1/2022	318.796	P.M.	42.575	361.371
Cumulatieve afschrijving 1/1/2022	-77.031	P.M.	-42.575	-119.605
Boekwaarde 1/1/2022	241.766	P.M.	-	241.766
Mutaties in de boekwaarde				
* Investerings	87.182	P.M.	58.590	145.772
* Desinvesteringen	-2.723	P.M.	-42.575	-45.297
* Afschrijvingen	-11.413	P.M.	-	-11.413
* Afschrijvingen desinvesteringen	2.723	P.M.	42.575	45.297
	75.769	P.M.	58.590	134.359
Cumulatieve aanschafwaarde 31/12/2022	403.256	P.M.	58.590	461.846
Cumulatieve afschrijving 31/12/2022	-85.721	P.M.	-	-85.721
Boekwaarde 31/12/2022	317.535	P.M.	58.590	376.125

De molens zijn aangekocht of verkregen in het kader van de doelstelling. De WOZ-waarde van de molens tezamen bedraagt in 2022 € 504.001 (2021: € 477.001). De investeringen betreffen de verbouwing van de molenaarswoning bij molen De Roos in Delft.

De immateriële vaste activa betreft de investering voor het vervangen van de website door een nieuwe website met een nieuwe huisstijl en een nieuw blad. De investering hiervan is langdurig. De oude website is de desinvestering.

Materiële vaste activa voor de bedrijfsvoering van de eigen organisatie verloopstaat

	Gebouwen en terreinen (incl. verbou- wingskosten)	Inventaris en overige materiële vaste activa	Totaal Gebouwen en Inventaris 2022	Materiële vaste activa vastgoed beleggingen
Cumulatieve aanschafwaarde 1/1/2022	588.636	301.353	889.989	437.234
Cumulatieve afschrijving 1/1/2022	-56.832	-165.944	-222.776	-
Boekwaarde 1/1/2022	531.804	135.409	667.213	437.234
Mutaties in de boekwaarde				
* Investerings	-	425	425	-
* Desinvesteringen	-	-	-	-
* Afschrijvingen	-	-22.665	-22.665	-
* Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-
	-	-22.240	-22.240	-
Cumulatieve aanschafwaarde 31/12/2022	588.636	301.778	890.414	437.234
Cumulatieve afschrijving 31/12/2022	-56.832	-188.609	-245.441	-
Boekwaarde 31/12/2022	531.804	113.168	644.972	437.234

De Hollandsche Molen is gehuisvest op de Zeeburgerdijk 139 te Amsterdam. Op 14 juli 2000 werd het pand door Woonstichting De Key in eigendom overgedragen aan de vereniging i.c. De Koningspil B.V. (destijds een B.V. van de Stichting Fonds Aankoop en Onderhoud Molens) tegen betaling van de koopsom van € 680.670,32.

Het pand Zeeburgerdijk 133 - 139 is gebouwd in 1971 en bestaat uit:

- Het appartement Zeeburgerdijk 135 (verhuurd)
- het appartement Zeeburgerdijk 137 (verhuurd)
- Op de begane grond bevinden zich de kantoor- en werkruimten van het verenigingsbureau. Op de 1e verdieping (voormalig nr. 133) is het documentatiecentrum van de vereniging ingericht.

Op 20 december 2012 werd het pand door de vennootschap Koningspil B.V. in eigendom overgedragen aan de stichting FAOM. Inmiddels is de stichting FAOM gefuseerd met vereniging De Hollandsche Molen.

De WOZ-waarde (per 1 januari 2022) van het kantoorgedeelte aan de Zeeburgerdijk te Amsterdam bedraagt € 791.000 (2021: € 749.000). Voor het kantoorpand is geen afschrijving conform regelgeving omdat de boekwaarde gelijk is aan de restwaarde.

Materiële vaste activa – vastgoedbeleggingen

Dit betreffen de appartementen aan de Zeeburgerdijk 135 en 137 te Amsterdam, die worden verhuurd aan derden. De WOZ-waarde (per 1 januari 2022) van de twee appartementen aan de Zeeburgerdijk te Amsterdam bedraagt € 888.000 (2021: € 872.000). Over de vastgoedbeleggingen was geen afschrijving omdat de boekwaarde gelijk is aan de restwaarde.

2. Effecten		
	2022	2021
Aandelen (beursgenoteerd)	1.044.376	1.197.903
Obligaties (marktwaarde)	764.683	909.030
	1.809.059	2.106.933
Mutaties effectenportefeuille		
	2022	2021
Stand per 1 januari	2.106.933	2.052.456
Mutaties in de boekwaarde:		
* Aankopen	9.261	7.271
* Verkopen en uitlotingen	0	-182.739
* Koersverschillen	-307.136	229.946
Stand per 31 december	1.809.059	2.106.933

Ten behoeve van het beheer van het vermogen en de fondsen op naam is op 7 juli 2016 tussen de stichting en MeesPierson B.V. (thans ABN AMRO Mees Pierson) een "overeenkomst van Effectendienstverlening" herbevestigd waar na evaluatie in eerdere jaren op verzoek van het bestuur het beleggingsbeleid is herzien. Belangrijke elementen hieruit zijn:

- Uitgangspunt voor het Fonds is behoud van vermogen op lange termijn en inkomsten ter dekking van uitgaven.
- Keuze voor een defensief beleggingsbeleid met een vermogensmix van 30% zakelijke waarden (aandelen en alternatieve beleggingen) en 70% vastrentende waarden (obligaties en liquiditeiten), met resp. bandbreedtes van 20-40% en 50-80%.
- Aansluiting bij de door het GDN gemaakte richtlijn duurzaam beleggen.
- Streefrendement van gemiddeld 5% per jaar.

Het bestuur beraadt zich op het aanpassen van het streefrendement in combinatie met het defensieve beleggingsbeleid. Ook beraadt het zich op de genoemde bandbreedtes die in het verslagjaar niet helemaal zijn gevolgd, mede vanwege de ongunstige situatie om effecten te kopen of verkopen.

Aan-en verkopen worden met name gedaan om te voldoen aan het defensief beleggingsbeleid en om de vermogensmix binnen de bandbreedte te houden.

Tevens spelen kosten en duurzaamheid van fondsen een rol om eventueel over te gaan tot aan- en verkoop.

Ten opzichte van de waardering van de effecten per 1 januari 2022 is er een negatief koersverschil op de effecten vanwege de koersen per 31 december 2022.

3. Voorraden		
	2022	2021
Winkelvoorraad	34.956	27.025
OHW	-	-
Voorziening incourante voorraad	-198	-748
	34.758	26.277

De voorraad betreft de voorraad artikelen, die in de (web)winkel van de vereniging worden verkocht. De winkelvoorraden zijn toegenomen vanwege de aankoop van het boek Molens Altijd in Beweging en de Jubileumscheurkalender. Met name het boek Molens zal de komende jaren worden verkocht totdat de voorraad nul is.

De kalenders van de jaren voor 2023 zijn opgenomen in de voorziening incourante voorraad.

Rapport

4. Vorderingen		
	2022	2021
Te ontvangen belastingen	12.338	8.146
Overige vorderingen	600.033	454.599
Overlopende activa	46.806	16.201
	659.177	478.945
Te ontvangen belastingen		
	2022	2021
Te ontvangen omzetbelasting	9.950	6.557
Te ontvangen dividendbelasting	2.388	1.589
	12.338	8.146
Overige vorderingen		
	2022	2021
Te ontvangen nalatenschappen	40.000	-
Te ontvangen project subsidies	527.373	401.500
Te ontvangen onderhoudssubsidies	6.195	-
Debiteuren	19.080	46.080
Betaalproviders	7.384	7.019
	600.033	454.599
Overlopende activa		
	2022	2021
Vooruitbetaalde projectkosten	-	-
Vooruitbetaalde overige kosten	46.806	16.201
	46.806	16.201

De te ontvangen projectsubsidies hebben grotendeels betrekking op de toekenning van de VriendenLoterij in 2022.

Voor de rest betreft het toekenningen aan de vereniging die nog niet uitgekeerd zijn.

5. Liquide middelen		
	2022	2021
Kas	217	141
ABN-AMRO Bank betaalrekeningen	640.618	633.775
ABN-AMRO Bank spaarrekeningen	28.767	28.762
ABN-AMRO Bank beleggingsrekeningen	613.269	598.161
ING	2.786.066	514.427
ING spaarrekening	0	0
Rabobank	387.193	339.884
Rabobank beleggingsrekeningen	38.817	32.495
Totaal Liquide middelen	4.494.947	2.147.645

De ING rekening heeft een hoog saldo omdat de vereniging ten behoeve van het Molenfonds een bedrag van € 2,5 miljoen heeft ontvangen van het ministerie van OC&W ten behoeve van bijdragen aan groot onderhoud bij molens. Vanwege de lage rente van de bank is dit bedrag ook in het huidige boekjaar niet geheel door geboekt naar de spaarrekening.

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Rapport

Reserves en fondsen verloopstaat

Verloopstaat	Continuïteits- reserve	Reserve Doel- besteding	Bestemde reserves	Reserve financiering activa	Bestemde fondsen	Totaal
Reserves en Fondsen						
Stand per 1 jan 2022	1.098.696	653.327	256.892	908.978	964.778	3.882.672
Resultaatsbestemming 2022	-198.918	-287.719	-267.370	-	-143.926	-897.933
Onttrekkingen						-
bestemmingsreserves		-133.685	133.685			-
Toevoeging						-
bestemmingsreserves		-73.884	73.884			-
Mutatie Reserve financiering						-
activa		-112.119		112.119		-
Overige mutaties						-
Stand per 31 dec 2022	899.778	45.920	197.091	1.021.097	820.852	2.984.739
(na resultaatbestemming)						

Het eigen vermogen betreft zowel het vrij besteedbare vermogen als het vastgelegd vermogen.

De maximale omvang van de continuïteitsreserve bedraagt anderhalf maal de uitvoeringskosten van het boekjaar. Dit maximum is ontleend aan de Goede Doelen Nederland richtlijn 'Reserves Goede Doelen'. De omvang van de continuïteitsreserve garandeert dat het werk van de vereniging voortgezet kan worden, ook in tijden van economische teruggang en mogelijke afname van de vermogensbestanddelen. De reserve doelbesteding wordt aangehouden ten behoeve van de doelbesteding van de vereniging. In dit boekjaar was het nodig een forse onttrekking te doen uit de diverse reserves om het tekort op te vangen.

Overigens is de Richtlijn Financieel Beheer vervangen door de handreiking Verantwoord Financieel Beheer en zal de vereniging in komend jaar de continuïteitsreserve baseren op het risicomanagement, aanhouden van reserves en liquiditeitsbeheer en dat opnemen in de begroting 2024.

6. Reserves		
Bestemde reserves	2022	2021
Bestemde reserve Molenfonds	4.189	38.973
Bestemde reserve Jongerenfonds Molens	70.595	75.000
Bestemde reserve Koos Andriessen Moleneducatiefonds	122.307	142.919
	197.091	256.892

De bestemde reserves zoals Molenfonds, Jongerenfonds, Educatiefonds zijn lager vanwege gedane toekenningen aan molenprojecten.

Bestemde reserve Koos Andriessen Moleneducatiefonds	2022	2021
Stand op 1 januari	142.919	172.293
Toevoegingen	-	-
Onttrekkingen	-20.612	-29.374
Stand op 31 december	122.307	142.919
Bestemde reserve Molenfonds	2022	2021
Stand op 1 januari	38.973	109.043
Toevoegingen	69.883	83.374
Onttrekkingen	-104.666	-153.444
Stand op 31 december	4.189	38.973
Bestemde reserve Jongerenfonds Molens	2022	2021
Stand op 1 januari	75.000	75.000
Toevoegingen	4.002	-
Onttrekkingen	-8.407	-
Stand op 31 december	70.595	75.000

De bestemmingsreserve Koos Andriessen Moleneducatiefonds is ontstaan dankzij een nalatenschap van oud-minister Koos Andriessen en wordt aangewend voor projecten om kinderen in de basisschoolleeftijd een molen te laten bezoeken.

De bestemmingsreserve Molenfonds wordt gevuld door de opbrengsten uit het geoormerkt werven via de VriendenLoterij en wordt besteed aan fondsenwerving.

De bestemmingsreserve Jongerenfonds Molens is ontstaan uit de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs welke de vereniging in 2019 heeft ontvangen. Dit fonds voor en door jongeren is bedoeld om meer jongeren in de leeftijd van 14-25 jaar bij de molen te betrekken.

Rapport

Reserve financiering activa	2022	2021
Reserve financiering activa voor doelstellingen	376.125	241.766
Reserve financiering activa voor bedrijfsvoering	644.972	667.213
	1.021.097	908.978
Algemene reserves	2022	2021
Continuïteitsreserve	899.778	1.098.696
Reserve doelbesteding	45.920	653.327
	945.698	1.752.023

De reserve activa voor doelstelling omvat die activa die in het kader van de doelstelling zijn vastgelegd (materieel en immaterieel). Deze activa hebben betrekking op de activa van molens en bijbehorend onroerend goed. Deze reserve kan daardoor niet vrij worden besteed. Een mutatie in de activapost molens en bijbehorend onroerend goed leidt tot overeenkomstige mutaties in deze reserve. De reserve financiering activa is per definitie gelijk aan de activa doelstellingen en bedrijfsvoering.

De reserve activa voor bedrijfsvoering omvat de activaposten (gebouwen en terreinen, inventaris en overige materiële vaste activa) waarin middelen zijn vastgelegd ten behoeve van de bedrijfsvoering. Om deze reden zijn deze middelen niet vrij besteedbaar.

Het beleid van De Hollandsche Molen is er niet op gericht om de reserves autonoom te laten groeien. Indien de reserves groot genoeg zijn om het werk van de vereniging structureel en voor langere tijd mogelijk te maken.

7. Bestemde fondsen		
Bestemde fondsen		
	2022	2021
Bestemde fonds Molenfonds	418.513	400.729
Bestemde fonds Van Toorn Scholtenstichting	14.655	4.655
Bestemde fonds Ornsteinfonds	30.000	30.000
Bestemde fonds van Lange	23.387	142.887
Bestemde fonds Stokhuyzen publicatie fonds	21.755	21.755
Bestemde fonds Wynaendts-Luijten Fonds	312.542	364.752
	820.852	964.778

De bestemde reserves zoals Molenfonds, fonds Van Toorn Scholtenstichting, Ornsteinfonds, fonds Van Lange en Stokhuyzenfonds zijn lager vanwege gedane toekenningen aan molenprojecten. Het Wynaendts Luijtenfonds is lager vanwege de herwaardering van de beleggingen.

Bestemde fonds Molenfonds		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	400.729	476.123
* Toevoegingen	260.000	260.000
* Onttrekkingen	-242.216	-335.394
Stand op 31 december	418.513	400.729

Het Molenfonds is een fonds ten behoeve van molens in Nederland en betreft de toekenning van de VriendenLoterij voor restauraties.

Bestemde fonds Van Toorn Scholtenstichting		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	4.655	14.655
* Toevoegingen	100.000	100.000
* Onttrekkingen	-90.000	-110.000
Stand op 31 december	14.655	4.655

Dit fonds kent De Hollandsche Molen een bedrag toe ten behoeve van speciale molenprojecten.

Rapport

Bestemde fonds Ornsteinfonds		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	30.000	15.000
* Toevoegingen	-	15.000
* Onttrekkingen	-	-
Stand op 31 december	30.000	30.000

Het doel van het Ornsteinfonds is op verzoek van mevrouw Ornstein de restauratie van de Braakmolen in Goor.

Bestemde fonds van Lange		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	142.887	142.887
* Toevoegingen	-	-
* Onttrekkingen	-119.500	-
Stand op 31 december	23.387	142.887

Het fonds Van Lange betreft een nalatenschap “onder de last om deze erfenis te gebruiken voor de aankoop van onroerende zaken in de Provincie Utrecht”. Het bestuur van De Hollandsche Molen heeft in 2021 besloten het Fonds Van Lange ook te gebruiken voor restauraties en groot onderhoud aan molens in de provincie Utrecht.

Bestemde fonds Stokhuyzen publicatie fonds		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	21.755	31.755
* Toevoegingen	-	-
* Onttrekkingen	-	-10.000
Stand op 31 december	21.755	21.755

Dit fonds betreft een in 1998 ontvangen nalatenschap. In overleg met de nabestaanden van mevrouw C. Stokhuyzen is door het bestuur besloten deze nalatenschap te bestemmen ten behoeve van publicatie doeleinden

Bestemde fonds Wynaendts-Luijten Fonds		
	Na voorstel	Na voorstel
	bestemming	bestemming
	exploitatie-	exploitatie-
	saldo 2022	saldo 2021
	2022	2021
Stand per 1 januari	364.752	360.085
* Toevoegingen	-	46.667
* Onttrekkingen	-52.210	-42.000
Stand op 31 december	312.542	364.752
10% rendement voor DHM	0	4.667
10% rendement toevoeging voor WLF	-52.210	4.666
80% rendement verplichting van WLF	0	37.334

Dit fonds betreft een in 1995 ontvangen nalatenschap. Het rendement van dit op bankrekeningen aangehouden of in obligaties belegde vermogen wordt in het jaar volgend op het boekjaar ter beschikking gesteld voor het onderhoud aan molens in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Van het rendement wordt 10% toegevoegd aan het kapitaal van het fonds en 10% aan De Hollandsche Molen verstrekt wegens verrichte werkzaamheden.

8. Langlopende schulden		
	2022	2021
Restauratiefonds Hypotheek Edam 1,5% rente	68.430	71.072
Restauratiefonds Hypotheek Edam 2,5% rente	28.330	29.435
	96.760	100.507

In 2015 is de woning in de molen te Edam gerenoveerd. Hiervoor is een hypotheek opgenomen bij het Nationaal Restauratiefonds waarmee een deel van de kosten is gedekt. De Molen van de Zuidpolder, inclusief huuropbrengsten, zijn onderpand. Het betreft twee lening delen met een rentepercentage van 1,50% en 2,50% en een resterende looptijd van respectievelijke 261 en 264 maanden. Het eerste lening deel is ingegaan op 1 oktober 2014 en het tweede lening deel is ingegaan op 1 januari 2015.

Rapport

9. Kortlopende schulden		
	2022	2021
Belastingen en sociale premies	35.508	32.161
Verplichtingen subsidietoekenningen	1.536.108	1.752.695
Overige schulden	130.120	115.772
Overlopende passiva	3.673.036	222.206
	5.374.773	2.122.835

Belastingen en sociale premies		
	2022	2021
Loonheffing	35.380	31.915
Afdracht sociale lasten	127	246
	35.508	32.161

In 2015 heeft de Belastingdienst een uitspraak gedaan welke van onze activiteiten BTW-plichtig zijn en welke niet. Onze activiteiten van molenbiotoopadviezen en molenaarsexamens zijn aangemerkt als diensten van sociaal-culturele aard die vrijgesteld zijn van BTW. De producten in de winkel vallen binnen de sociaal-culturele vrijstelling. De verhuur van enkele molens is BTW-plichtig. Dit is verwerkt in de baten en lasten van de molens.

Verplichtingen subsidietoekenningen		
	2022	2021
Aangegane verplichtingen uit ontvangen middelen:		
* Rijkssubsidies	560.481	776.611
* Educatiefonds	32.287	48.791
* Molenprijs	7.924	10.749
* Gravin van Bylandt Stichting	60.546	70.046
* Wijnaendts-Luijten Fonds	21.933	40.858
* Van Toorn-Scholten Stichting	248.229	197.497
* Jongerenfonds Molens	5.307	-
* Crowdfunding molens	33.985	41.040
* Fonds van Lange	119.500	-
* VriendenLoterij	445.916	567.103
	1.536.108	1.752.695

Dit betreft de gelden van nog niet uitgekeerde toekenningen aan molenprojecten uit de budgetten van onder andere OC&W. Deze worden gezien als vooruit ontvangen middelen.

Rijkssubsidies. In 2022 ontving De Hollandsche Molen een bijdrage van 2,5 miljoen euro van het ministerie van OC&W voor het Molenfonds. Dit bedrag wordt in delen uitgegeven middels bijdragen voor restauraties en groot onderhoud.

Educatiefonds. Van de toekenning in 2022 is een deel nog niet uitgekeerd.

Molenprijs. Van de toekenning in 2022 is een deel nog niet uitgekeerd.

Gravin van Bylandt Stichting. In het huidige boekjaar ontving De Hollandsche Molen van de M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting een bedrag van € 26.000 voor bijdragen in het molenbehoud.

Wijnaendts-Luijten Fonds. De opbrengst uit het Wijnaendts-Luijten Fonds komt ten goede aan de molens in de Alblasserwaard en wordt verdeeld over 4 moleneigenaren.

Van Toorn-Scholten Stichting. Deze stichting stelt De Hollandsche Molen in staat een bijdrage te doen aan unieke en specifieke molenprojecten. De vereniging verzorgt voor de stichting de selectie, toekenningen en uitbetalingen van bedragen na voltooiing van de betreffende projecten.

Jongerenfonds. Van de toekenning in 2022 is een deel nog niet uitgekeerd.

Crowdfunding. Van de ingezamelde donaties in 2022 is een deel nog niet uitgekeerd.

Fonds Van Lange. In het vorig jaar was de intentie om het fonds toe te voegen aan het Molenfonds hetgeen door de accountant werd afgekeurd. Vandaar dat het Fonds van Lange als apart fonds nog blijft bestaan, overigens met dezelfde doelstelling.

VriendenLoterij. In het huidige boekjaar ontving De Hollandsche Molen uit de opbrengst van het vorige boekjaar van de VriendenLoterij een bedrag van € 400.000.

Overige schulden		
	2022	2021
Crediteuren	72.271	48.006
Te betalen Pensioenpremies	14.255	-254
Te betalen lonen	4.756	2.273
Te betalen overige kosten	38.838	65.748
	130.120	115.772

Rapport

Overlopende passiva		
	2022	2021
Vooruitontvangen VriendenLoterij gelden *	874.483	-
Vooruitontvangen Rijkssubsidies *	2.408.300	47.202
Vooruitontvangen onderhoudssubsidies	-	6.460
Vooruitontvangen restauratiesubsidies	169.789	-
Vooruitontvangen project subsidies	159.846	49.561
Vooruitontvangen contributies	1.040	155
Reservering vakantiedagen	37.262	40.029
Reservering vakantiegeld	20.266	21.195
Betalingen onderweg	-	55.553
Ontvangen borgsommen	2.050	2.050
	3.673.036	222.206
*Een bedrag van ongeveer 1.250.000 euro van de vooruitontvangen Rijkssubsidies en een bedrag van ongeveer 325.000 euro van de vooruitontvangen VriendenLoterij gelden zal uitgegeven worden in 2024-2025.		

De vooruit ontvangen projectsubsidie bestaat uit 18 bedragen die in 2022 ontvangen zijn waarvan 17 bedragen voor projecten die in de komende jaren besteed gaan worden. Hiervan moet één bedrag van € 3.264 terugbetaald worden aan OC&W omdat het project 'Examinering molenaars' in het verslagjaar minder molenaars zijn geëxamineerd.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

De niet uit de balans blijvende rechten betreffen de huuropbrengsten van de appartementen en de verhuurde molens of molenschuren. De appartementen bevinden zich boven de kantoren van De Hollandsche Molen in Amsterdam. De verhuurde molens en molenschuren betreffen de bewoonde molen in Edam, de begane grond van de molen, molenshuur en mulderswoning in Delft en de molenshuur in Wijk bij Duurstede.

6. Toelichting staat van baten en lasten

11 Baten van Particulieren	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Contributie leden	100.107	103.991	101.497
Lidmaatschap eigenaren	5.275	4.733	4.150
Donaties, giften en schenkingen	57.540	122.700	124.157
Nalatenschappen	113.506	400.000	659.989
Projecten baten	0	35.400	0
Totaal Baten van Particulierem	276.429	666.824	889.793

De nalatenschappen blijven fors achter ten opzichte van de begroting en zijn mede de oorzaak van het tekort in het verslagjaar.

12 Baten van bedrijven	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Contributie leden	1.880	1.716	1.335
Lidmaatschap eigenaren	3.215	3.245	3.090
Donaties, giften en schenkingen	1.048	55.100	3.020
Projectsubsidies	0	1.336	0
Totaal Baten van Bedrijven	6.143	61.397	7.445

De donaties, giften en schenkingen blijven fors achter ten opzichte van de begroting en zijn mede de oorzaak van het tekort in het verslagjaar. Ondanks het leggen van een aantal contacten is het niet gelukt hier baten uit te verwerven.

13 Baten van Loterijorganisaties	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Bijdrage Vriendenloterij restauraties	260.000	260.000	260.000
Bijdrage Vriendenloterij uitvoeringskosten	50.000	50.000	50.000
Bijdrage Vriendenloterij eigen molens	50.000	50.000	50.000
Bijdrage Vriendenloterij aan fondsenwerving	40.000	40.000	40.000
Bijdrage Vriendenloterij bijzonder cultureel project	311.517	287.500	372.556
Bijdrage Vriendenloterij geoormerkt werven	69.883	85.000	83.374
Totaal Baten van Loterijorganisaties	781.400	772.500	855.930

In het verslagjaar zijn voor het bijzonder cultureel project extra activiteiten uitgevoerd en is dat deel van de toegekende subsidie in het verslagjaar toegerekend.

14 Baten van Overheden	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Contributie leden	315	552	425
Lidmaatschap eigenaren	5.625	5.825	6.075
Donaties, giften en schenkingen	0	0	650
Projectsubsidies	352.610	473.525	928.438
Totaal Baten van Overheden	358.550	479.902	935.588

De projectsubsidies zijn lager omdat aanvragen niet of lager zijn gehonoreerd.

Rapport

15 Baten van andere organisaties zonder winststreven	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Contributie leden	2.680	2.693	2.580
Lidmaatschap eigenaren	23.390	23.638	24.900
Donaties, giften en schenkingen	11.123	6.150	25.130
Projectsubsidies	260.233	526.115	218.721
Totaal Baten van andere organisaties zonder winststreven	297.425	558.596	271.331

De projectsubsidies zijn lager omdat aanvragen niet of lager zijn gehonoreerd.

16 Baten als tegenprestatie	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Baten verkopen	28.324	70.085	19.636
Kosten verkopen	-44.765	-19.250	-22.492
netto baten verkopen	-16.441	50.835	-2.856
Baten verhuur eigen molens en bijgebouwen	27.598	25.320	22.600
Opbrengst werk derden	12.255	13.700	7.434
Overige tegenprestaties	7.000	0	8.710
Totaal Baten als tegenprestaties	30.412	89.855	35.888

De verkopen via de webwinkel zijn fors lager dan de begroting omdat het niet is gelukt extra verkopen te stimuleren.

Kostentoerekening	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Kosten van activiteiten	1.777.925	2.005.027	2.259.709
Salarissen, sociale kosten en pensioenlasten	376.252	551.103	500.396
Overige kosten beheer en administratie	223.600	248.024	230.811
	2.377.777	2.804.154	2.990.916

De kostentoerekening is als volgt gespecificeerd.	32%	22%	6%	7%	3%	4%	26%	2022
REALISATIE	1	2	3	4	5	Werving Baten	Beheer en administratie	Totaal 2022
Kosten van activiteiten	513.238	255.100	42.846	757.451	173.821	35.468		1.777.925
Salarissen, sociale kosten en pensioenlasten	120.401	82.775	22.575	26.338	11.288	15.050	97.825	376.252
Overige kosten beheer en administratie	71.552	49.192	13.416	15.652	6.708	8.944	58.136	223.600
	705.191	387.067	78.837	799.441	191.817	59.462	155.962	2.377.777

30	Financiële baten en lasten	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
	Waardeverandering beleggingen	-307.136	0	222.207
	Rente	11	0	15
	Couponrente	7.134	1.200	7.000
	Dividend	38.061	47.272	39.808
	Baten verhuur appartementen Zeeburgerdijk	15.907	15.489	15.643
	Kas-, reken- en betaalverschillen	45	-40	102
	Totaal Financiële Baten	-245.979	63.921	284.774
	Bankkosten	-8.398	-3.416	-8.322
	Kosten van beleggingen	-14.497	-11.649	-14.937
	Lasten verhuur appartementen Zeeburgerdijk	-1.641	0	-1.358
	Totaal Financiële Lasten	-24.535	-15.065	-24.617

De waardering van de beleggingen is vanwege de slechte beurs aanzienlijk lager en mede de oorzaak van het tekort in het verslagjaar.

Rapport

In het verslagjaar is De Hollandsche Molen overgestapt naar een andere wijze van administreren vanwege het projectmatig werken. Hierdoor zijn activiteiten die voorheen bijvoorbeeld onder Organisatie vielen, nu onder Draagvlakverbreding of Belangenbehartiging gezet. Dit maakt dat de cijfers met name wat betreft de lasten niet goed zijn te vergelijken met het vorige jaar.

21	Draagvlakverbreding	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
I	Draagvlakverbreding algemeen	0	0	0
101	Samen naar de molen	25.000	0	52.085
1011	Molendag	79.988	75.000	184.054
1012	Molenprijs	170.566	170.000	136.418
1013	Molenmaatjes	21.712	42.500	0
1014	Nieuwkomers	14.251	0	0
102	100.000 Molenvrienden	2.786	0	0
103	Publieksbereik	60.206	33.452	62.350
106	Blad Molens	56.229	26.000	26.971
107	Ieder Kind naar de Molen	14.775	42.000	155
108	Winkel	0	0	0
109	Herdruk Stokhuyzen	0	50.000	0
110	Jubileumkalender	810	0	0
111	Jubileumboek	0	0	0
112	Molendocumentatie	29.578	31.494	50.682
113	Iconen	3.397	7.500	2.969
114	Samenvoegen databases	19.159	60.000	0
115	International Network	1.482	13.743	5.086
116	International Via Molina	896	5.000	530
117	Huisstijl	53	19.255	0
118	Nico's Molentoer	568	0	0
119	Koninklijk predicaat	2.541	0	0
120	Jubileum Gilde	9.242	0	0
	Directe kosten Draagvlakverbreding	513.238	575.944	521.300
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	191.953	239.738	219.362
		705.191	815.682	740.662

De lasten van project 1.01 (en onderverdeling) zijn gedekt door de projectsubsidie van de VriendenLoterij.

De lasten van het project 1.03 Publieksbereik zijn hoger vanwege de invoering van de nieuwe huisstijl en de kosten voor het CRM systeem.

De lasten van project 1.06 Blad Molens zijn hoger vanwege de restyling en het betrekken van een externe uitgeverij.

Het project 1.07 Ieder Kind naar de Molen heeft in het verslagjaar minder kunnen doen omdat er geen financiering was.

Project 1.11 laat geen last zien omdat de lasten als voorraad geactiveerd worden.

Het project 1.14 Samenvoegen databases loopt uit waardoor kosten in 2023 zullen worden opgenomen. De baten schuiven daardoor ook door.

De lasten van het project 1.15 International Network zijn lager omdat de online conferenties in eigen beheer zijn uitgevoerd.

De lasten van het project 1.16 Via Molina zijn laag omdat het project grotendeels stil

ligt, mede door gebrek aan baten.

De lasten van het project 1.17 zijn lager omdat deze deels zijn afgeschreven en deels in project 1.03 zijn genomen.

De lasten van project 1.19 Koninklijk Predicaat betreffen de benodigde accountantsverklaring die aan de aanvraag moest worden toegevoegd.

De lasten van het project 1.20 Jubileum Gilde zijn een toekenning vanuit het StokhuyzenFonds om bij te dragen aan het werven van molenaars voor de GVM opleiding.

22	Belangenbehartiging	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
2	Belangenbehartiging algemeen	0	0	0
201	Lobby	678	0	39
202	Roeden	43.287	0	0
203	Collectie	57.023	64.000	0
204	Veiligheid	901	17.500	907
205	Molenconsulenten	71.437	66.500	57.526
206	Erfgoed Deal	61.402	64.220	62.883
207	Molencontactdag	4.939	5.305	143
208	Molenadviesraad	1.533	2.546	771
209	Examens	13.901	15.600	13.117
	Directe kosten Belangenbehartiging	255.100	235.671	135.386
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	131.967	159.825	146.241
		387.067	395.496	281.627

De lasten van het project 2.02 Roeden zijn hoger omdat het project langer loopt dan oorspronkelijk bedacht. Het betreft kosten van de Roe-Rie en de doorbelaste salariskosten. De lasten van het project 2.02 Collectie betreffen de inhuur van bureau RAAP om het onderzoek te leiden. De lasten van project 2.04 Veiligheid zijn lager omdat de digitalisering van de RI&E een jaar wordt opgeschoven. Vanwege de nieuwe website die eraan zat te komen, was het niet opportuun de RI&E in de oude website in te bouwen.

23	Advies	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
301	Advies Algemeen	132	500	2.808
302	Advies Biotoop	18.882	1.000	4.699
303	Biotoopformule	0	0	0
304	Omgevingswet	23.832	3.000	0
	Directe kosten Advies	42.846	4.500	7.506
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	35.991	39.956	36.560
		78.837	44.456	44.067

De lasten van project 3.02 zijn toegenomen vanwege de inhuur van een externe (extra) biotoopmedewerker, deels voor ziektevervanging, deels om de toegenomen aanvragen te kunnen afhandelen. De lasten van project 3.04 Omgevingswet zijn hoger omdat dit project langer loopt dan gepland, deels vanwege het uitstel van de

Rapport

Omgevingswet en deels omdat nog niet alle provincies zijn bezocht om een toelichting te geven op de Omgevingswet en wat molenaars en eigenaren kunnen doen.

24	Molenfonds	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
401	RGO OCW	138.902	200.000	650.649
402	RGO Gravin van Bylandt	19.000	23.500	29.000
403	RGO Vriendenloterij	242.216	260.000	335.394
404	Educatiefonds	20.612	25.000	29.374
405	Van Toorn Scholten Fonds	90.000	100.000	110.000
406	Ornstein fonds	0	15.000	0
407	Stokhuijzen fonds	0	0	10.000
408	Jongerenfonds	8.407	15.000	0
409	RGO crowdfunding	14.059	73.500	75.359
410	Wijnandst Luijten fonds	90	3.160	37.334
411	Geoormerkt werven VL	104.666	101.500	153.444
412	Fonds van Lange	119.500	35.000	0
	Directe kosten Molenfonds	757.451	851.660	1.430.554
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	41.990	119.869	109.681
		799.441	971.529	1.540.235

Vanuit het Molenfonds zijn diverse toekenningen gedaan. In de bijlage is een overzicht opgenomen.

25	Eigen molens	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
5	Eigen molens algemeen	0	104	0
501	Delft	5.352	0	6.029
5011	Molen Delft	27.600	29.150	12.550
5012	Bijgebouw Molen Delft	527	0	0
5013	Pakhuis Molen Delft	527	0	0
5014	Woning vml Molen Delft	17.009	8.850	8.849
5018	Restauratie Molen Delft	28.170	17.136	0
502	Edam	1.424	13.790	16.429
5021	Molen Edam	2.040	0	0
5022	Woning Edam	5.959	0	0
5028	Restauratie molen Edam	90	0	0
503	Goor	5.815	9.860	4.119
5038	Goor-restauratie	0	0	873
504	Oud Vossemeer	0	0	0
5041	Molen Oud Vossemeer	1.592	3.136	22.948
5042	Bijgebouw Oud Vossemeer	0	0	0
5048	Restauraties Oud Vossemeer	0	0	0
505	Overschie	13.230	136.067	18.234
5058	Restauratie Overschie	18.150	0	0
506	Warnsveld	37.840	48.905	18.675
5068	Restauraties Warnsveld	0	0	0
507	Wijk bij Duurstede	-497	0	0
5071	Molen Wijk bij Duurstede	6.548	10.704	11.911
5072	Pakhuis Wijk bij Duurstede	2.444	475	374
5078	Pakhuis Wijk bij Duurstede	0	0	0
	Directe kosten Eigen Molens	173.821	278.177	120.991
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	17.996	39.956	36.560
		191.817	318.133	157.552

De lasten die zijn gemaakt voor de verschillende molens wijken af van de begroting omdat werkzaamheden naar voren of naar achteren zijn geschoven. Het betreffen werkzaamheden voor regulier onderhoud welke gedekt worden door de SIM of restauraties waar aparte subsidie voor is ter dekking van de kosten. De kosten voor het restaureren van de woning in Delft zijn grotendeels in de afschrijving opgenomen.

26	Wervingskosten	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
	Wervingskosten Algemeen	23.185	40.000	24.109
	Wervingskosten Nalatenschappen	12.282	19.075	19.863
	Directe wervingskosten	35.468	59.075	43.972
	Kostentoerekening uitvoeringskosten	23.994	39.956	36.560
		59.462	99.031	80.533

Rapport

28	Beheer en Administratiekosten	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2022	2022	2021
	Uitvoeringskosten	599.852	799.127	731.207
	Reeds toegerekend	-443.891	-639.301	-584.966
		155.962	159.825	146.241

Per 31 december 2022 waren er 14 (14 in 2021) mensen in dienst van De Hollandsche Molen (10,11 f.t.e. t.o.v. 8,2 f.t.e. vorig jaar).

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Uitvoeringskosten			
Salarissen en sociale lasten	254.473	390.246	366.773
Pensioenlasten	62.644	76.507	56.582
Ov. Personeelskosten	59.135	84.350	77.041
Salarissen, sociale kosten en pensioenlasten	376.252	551.103	500.396
Huisvestingskosten	55.891	50.460	69.477
Kantoorkosten	74.986	90.879	85.595
Algemene kosten	92.724	106.685	75.740
Overige kosten beheer en administratie	223.600	248.024	230.811
Totaal uitvoeringskosten	599.852	799.127	731.207

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Salarissen	492.441	505.386	452.824
Vakantiegeld	33.552	36.630	33.556
Vakantiedagen/verlofdagen nog op te nemen	-1.130	4.000	-10.847
Totaal Salarissen	524.863	546.016	475.533
Wettelijke Sociale lasten	85.384	110.230	83.450
Opbrengst verzuimverzekering	-17.427	0	-30.519
Doorbelaste salariskosten	-338.348	-266.000	-161.691
TOTAAL Salarissen/soc.lasten	254.473	390.246	366.773
Pensioenpremieafdracht	93.580	102.842	84.444
Werknemersbijdrage pensioen	-30.936	-26.335	-27.862
TOTAAL Pensioenlasten	62.644	76.507	56.582
Verzuimverzekering	34.005	32.656	27.344
Arbo	-44	6.000	4.923
Reis- en verblijfkosten	13.623	15.000	11.265
Studiekosten	1.416	7.389	11.249
Uitzendbureaus	0	1.000	205
Kantiekosten	3.332	4.000	3.624
BHV	0	300	0
Wervingskosten	387	1.500	1.476
Inkomensaanvulverzekering	1.101	505	230
Belastbare personeelskosten	2.822	4.000	521
Overige personeelskosten	2.494	12.000	16.204
TOTAAL Overige personeelskosten	59.135	84.350	77.041

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2022	2021
Energiekosten en water	11.640	11.700	10.725
Erfpacht	12.325	10.000	4.769
Schoonmaakkosten	13.648	13.800	13.554
Onderhoud verwarming	0	300	427
Reparatie en onderhoudskosten	15.449	9.060	35.288
Onroerende Zaak Belasting	2.677	2.800	2.314
Opstalverzekering	0	1.800	1.766
Rioolbelasting/Waterschapbelasting kantoorpand	153	1.000	634
TOTAAL Huisvestingskosten	55.891	50.460	69.477
Afschrijvingen Kantoormachines	1.830	1.620	1.373
Afschrijvingen Kantoormeubilair	2.034	2.034	2.034
Afschrijvingen Inrichting	18.801	18.801	18.801
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	6.509	3.400	19.828
Computerkosten	12.123	19.616	11.165
Abonnementen en contributies	19.517	20.821	18.468
Portokosten	4.501	11.235	4.568
Telefoonkosten	4.677	4.200	4.378
Boekhoudkosten	2.737	5.760	2.095
Salarisadministratiekosten	1.384	1.820	1.471
Kopieerkosten	220	300	220
Vakliteratuur	653	1.272	1.194
TOTAAL Kantoorkosten	74.986	90.879	85.595
Accountants- en jaarrekeningkosten	23.015	34.123	35.209
Assurantiekosten	8.439	7.000	5.981
Representatiekosten	3.635	5.100	5.437
Bestuurskosten/Raad van Toezicht	43.364	50.000	25.703
Algemene Ledenvergadering	13.650	10.000	3.269
Vergaderkosten	279	100	45
Werkgroep verzekeren	144	162	0
Overige algemene kosten	196	200	95
TOTAAL Algemene kosten	92.724	106.685	75.740
TOTAAL Uitvoeringskosten	599.852	799.127	731.207

Gebeurtenissen na balans datum

De bankrekeningen van Stichting Fonds Aankoop en Onderhoud Molens worden in 2023 deels opgeheven en deels overgenomen door de vereniging.

Rapport

7. Salaris directeur

Bezoldiging directie (verantwoording conform de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van GDN)

Doelen van GDN)

Naam N.M.D.M. Bakker

Functie directeur

Dienstverband

Aard onbepaald

Uren 30

Part-time percentage 83%

Periode 1/1-31/12

Bezoldiging

Jaarinkomen

Bruto loon/salaris 63.907

Vakantietoelage 5.060

Eindejaarsuitkering 5.739

Totaal Jaarinkomen 74.706

Belastbare vergoedingen/bijtellings 0

Pensioenlasten (wg deel) 10.192

Totaal bezoldiging 2022 84.898

Totaal bezoldiging 2021 82.597

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt De Hollandsche Molen de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland (zie www.goededoelennederland.nl). De Adviesregeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Deze norm wordt bepaald door de BSD score. In 2022 is deze vastgesteld op 400 punten. Het maximum salaris is volgens de regeling € 111.345 (peildatum 1 januari 2020). Per 2018 worden de SV-lasten niet meer meegerekend. Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Het bestuur is onbezoldigd.

8. Bijlagen

- 8.1 Projecten
- 8.2 Verantwoordingsverklaring
- 8.3 Samenstelling bestuur en nevenfuncties
- 8.4 Overzicht bezoeken bestuur en directie
- 8.5 Overzicht toekenningen
- 8.6 Jaarplan en begroting volgend jaar

Rapport

8.1 Projecten

1. Draagvlakverbreding

1.01 Samen naar de molen

Het project Samen naar de molen betreft het nieuwe 3-jarige project wat gefinancierd wordt door de VriendenLoterij. Hiermee kunnen we vier activiteiten uitvoeren.

VriendenLoterij Nationale Molendag. In 2022 hebben 130.000 mensen een molen bezocht in het weekend van Nationale Molendag. Het aantal online bezoekers en extra molenvrienden bleef achter. Hier wordt in komend jubileumjaar wel fors op ingezet.

1011	Molendag	doel	realisatie
	bezoekers op NMD	125.000	130.000
	online bezoekers molens.nl	50.000	26.606
	extra Molenvrienden	5.000	?

VriendenLoterij Molenprijs. De 31.543 stemmers is minder dan beoogd. Mogelijk is de reden dat twee projecten in dezelfde regio hun stemmen werven. Er zijn 4.304 extra molenvrienden geworven.

1012	Molenprijs	doel	realisatie
	stemmers	35.000	31.543
	extra Molenvrienden	10.000	4.304

Molenmaatjes. In het verslagjaar is vooral ingezet op het voorbereiden van deze activiteit ten behoeve van het jubileumjaar. Omdat toch veel scholen een molen bezochten, is dat doel ruimschoots gehaald.

1013	Molenmaatjes	doel	realisatie
	Molenmaatjes	100	0
	kinderen op molenbezoek	5.000	10.000

Nieuwkomers. In het verslagjaar is vooral ingezet op het voorbereiden van deze activiteit ten behoeve van het jubileumjaar. De beoogde doelen zijn om die reden niet gehaald. Er zijn afspraken gemaakt met Het Begint met Taal over de uitvoering.

1014	Nieuwkomers	doel	realisatie
	taalcoachsessies	0	0
	mensen op molenbezoek	0	0
	extra Molenvrienden	0	0

1.02 100.000 Molenvrienden

In het verslagjaar heeft De Hollandsche Molen zich ingezet om meer Molenvrienden te werven. Het doel is om in het jubileumjaar 100.000 vrienden te hebben. Dit zijn mensen met wie we contact hebben, middels lidmaatschap, donateurschap, nieuwsbrief of social media. Aan het einde van het verslagjaar telden we ruim 60.000 molenvrienden waarmee de doelstelling van 50.000 ruimschoots is behaald.

102	100.000 Molenvrienden	doel	realisatie
	totaal Molenvrienden	50.000	64.391

1.03 Publieksbereik

In dit project zijn alle doelen om mensen online aan ons te binden opgenomen. Van website bezoekers tot facebook volgers. Hoewel het per onderdeel verschilt of de doelstelling is gehaald, zijn we over het totaal tevreden.

103	Publieksbereik	doel	realisatie
	publieksnieuwsbrief lezers	60.000	57.233
	kadernieuwsbrieflezers	650	773
	molens.nl bezoekers	180.000	199.137
	molenfonds.nl bezoekers	40.000	nvt
	facebook volgers	18.000	16.666
	twitter volgers	4.000	3.582
	linked in volgers	750	727
	instagram volgers	2.500	1.923
	youtube volgers	1.000	732

1.04 Werving

De Hollandsche Molen zet met name in op het werven van donateurs. We zien dan ook dat het aantal leden daalt tot bijna 3.000 leden (en de doelstelling niet is behaald) en het aantal donateurs stijgt tot 3.354 donateurs (en de doelstelling is behaald). Het aantal periodieke schenkers blijft met 37 iets achter met de beoogde 40 schenkers.

104	Werving	doel	realisatie
	leden totaal	3.500	2.994
	donateurs totaal	3.250	3.354
	periodieke schenkers	40	37

1.05 Werving nalatenschappen

Het aantal en de omvang van de nalatenschappen blijven fors achter. Waar we op basis van de resultaten uit het verleden rekenden op € 400.000 euro ontving De Hollandsche Molen slechts € 113.000. Een strategie omtrent het werven van nalatenschappen is uitgesteld tot 2023.

Rapport

105	Werving Nalatenschappen	doel	realisatie
	extra nalatenschap	1	1
	extra legaten	2	1
	extra Fonds op Naam	1	0

1.06 Blad Molens

Het blad Molen onderging een vernieuwing. Naast de aanpassing aan de nieuwe huisstijl is ook het bladformat aangepast om naast de huidige molenliefhebber ook de doelgroep die iets verder van ons weg staat te bereiken. Daarom speelt het blad Molens in op meer beleving op en rond de molen. Het december nummer van het blad is uitgegeven in deze stijl. Het blad is drie maal verschenen en kent een bereik van 3.000 lezers, minder dan de beoogde 5.000.

106	Blad Molens	doel	realisatie
	lezers totaal	5.000	3.011

1.07 Ieder kind naar de molen

In 2022 is veel energie gaan zitten in het werven van fondsen voor dit project. Hierdoor is het onvoldoende gelukt de uitvoering te starten en zijn de genoemde doelen niet behaald. Qua budget is er dan ook niet veel uitgegeven en worden de baten doorgeschoven naar 2023.

107	Ieder kind naar de molen	doel	realisatie
	extra Molenmaatjes	500	0
	kinderen op molenbezoek	5.000	3.000

1.08 Winkel

In 2022 zijn een tweetal producten ontwikkeld waarvan het merendeel van de inkomsten in het jaar/jaren erna vallen en de kosten in dit jaar vallen. Het betreft de jubileumscheurkalender en het boek Molens, altijd in beweging (herdruk Stokhuyzen). Ook wordt duidelijk dat de winkel financieel niet uit kan als ook de uren van medewerkers worden meegerekend. In 2023 zal een businessplan voor de winkel opgezet worden om een besluit te nemen hoe verder te gaan. De opbrengsten van de winkel zijn veel minder dan begroot en de kosten zijn hoger, hetgeen leidt tot een negatief resultaat in plaats van het begrote positieve resultaat.

108	Winkel	doel	realisatie
	verkocht producten	2.500	9.627
	omzet in euro	25.000	28.045

1.09 Herdruk Stokhuijzen

Het standaardwerk onder de molenboeken was uitverkocht. Het boek heeft een nieuwe naam gekregen, Molens Altijd in beweging en is geactualiseerd en opnieuw uitgebracht.

109	Herdruk Stokhuijzen	doel	realisatie
	verkochte boeken	750	120

1.10 Scheurkalender

Eind van het jaar kwam de jubileumscheurkalender uit, vol molenweetjes en feitjes.

1010	Jubileumkalender	doel	realisatie
	verkochte scheurkalenders	1.500	562

1.11 Jubileumboek

De redactie van het jubileumboek is in het verslagjaar gestart zodat in april 2023 het jubileumboek gereed is.

1011	Jubileumboek	doel	realisatie
	verkochte boeken	750	0

1.12 Molendocumentatie / SMD

Dit jaar is veel aandacht besteed aan het voorbereiden van de crowdsourcing, bedoeld om veel vrijwilligers te betrekken bij het meta dateren van de gedigitaliseerde archiefstukken. Begin 2023 is de werving succesvol gestart. Het aantal bezoekers op allemolens.nl bleef weliswaar iets achter maar aangezien allemolens in het volgend jaar onderdeel gaat worden van molens.nl en herzien zal worden, is er niet ingezet om meer bezoekers te trekken.

1012	Molendocumentatie/SMD	doel	realisatie
	allemolens.nl bezoekers	25.000	21.785
	visie op toekomst	voltooid	uitgesteld

1.13 Iconen

Op allemolens.nl staan 7 verhalen over Moleniconen, waar we hoopten er 17 gereed te hebben. Besloten is het tempo waarin de iconen worden gepubliceerd te verlagen en de ambities bij te stellen.

1013	Iconen	doel	realisatie
	gepubliceerde iconen totaal	17	7
	allemolens.nl/iconen bezoekers	6.000	644

Rapport

1.14 Samenvoegen databases

De Nederlandse Molendatabase voegt vier bestaande molendatabases samen en biedt zo nagenoeg alle informatie over alle molens die in Nederland staan en ooit hebben gestaan. De informatie over molens staat in De Nederlandse Molendatabase handzaam bij elkaar en maakt alle informatie toegankelijker, voor het grote publiek en voor de molenkenner. In 2022 is gestart met het project wat naar verwachting in april 2023 opgeleverd gaat worden.

1014	Samenvoegen databases	doel	realisatie
	integratie databases voltooid	voltooid	uitgesteld

1.15 International Network Craft of the Miller

Nadat in 2017 het ambacht molenaar op de lijst van immaterieel erfgoed van Unesco is opgenomen heeft De Hollandsche Molen samen met Het Gilde van Vrijwillige Molenaars, Gild Fryske Mounders, Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde en diverse buitenlandse partners in 2022 een drietal online conferenties georganiseerd. Ook is geld geworven om een internationaal kennisplatform op te zetten zodat we hier komend jaar mee kunnen starten.

1015	International Network	doel	realisatie
	deelnemers	500	546
	deelnemende landen	20	39
	kennisplatform opgezet	voltooid	uitgesteld

1.16 International Via Molina

Het project Via Molina is in het jubileumjaar stil gevallen. Het lukte niet om samen te komen met onze Duitse en Deense collega's na de eerder afwijzing van de Europese Commissie van onze gezamenlijke aanvraag om een Cultural Route of Europe te worden. Toch vinden we het een waardevol project en zetten ons in om

Via Molina een doorstart te geven. Omdat er geen activiteiten waren, zijn er ook geen kosten gemaakt.

1016	International Via Molina	doel	realisatie
	deelnemende landen	6	3
	viamolina.eu bezoekers	12.000	937

1.17 Implementatie huisstijl

Om het jubileumjaar met nieuw elan te starten is in het verslagjaar geïnvesteerd in een nieuwe huisstijl. We zijn overgestapt naar een beeldmerk en eigentijdse kleuren. De website, nieuwsbrieven en de andere communicatiemiddelen zijn vernieuwd. Er zijn forse kosten gemaakt welke voor een deel de komende jaren worden afgeschreven.

1017	Implementatie huisstijl	doel	realisatie
	Website nieuwe stijl	voltooid	voltooid
	Blad Molen nieuwe stijl	voltooid	voltooid
	Nieuwsbrieven nieuwe stijl	voltooid	voltooid
	Jaarverslag nieuwe stijl	voltooid	lopende
	Correspondentiematerialen nieuwe stijl	voltooid	voltooid

1.18 Nico's 100 molens toer

Voorzitter Nico Papineau Salm heeft zich ten doel gesteld om voor het Molenfestival in 2023 waar we ons 100-jarig jubileum vieren 100 molens te bezoeken. Dit doet hij op uitnodiging van de lokale vrijwilligers. Naast veel informatie over de lokale situatie leveren de bezoeken veel aandacht in de lokale media op. Er zijn alleen bescheiden reiskosten gemaakt voor dit project.

1018	Nico's 100 molens toer	doel	realisatie
		lopend	75

1.19 Koninklijk predicaat

De Hollandsche Molen heeft vanwege haar 100-jarig jubileum in 2023 het koninklijk predicaat aangevraagd. Of dit succesvol is, zal nog moeten blijken. Er zijn geen kosten gemaakt voor dit project, slechts uren.

1019	Koninklijk predicaat	doel	realisatie
		lopend	lopende

Rapport

1.20 Jubileum Gilde van Molenaars

Het Gilde van Molenaars bestond in 2022 50 jaar. De Hollandsche Molen heeft een reclame campagne aangeboden om meer molenaars te werven. En met succes want er hebben zich flink wat mensen aangemeld voor de opleiding tot molenaar

1020	Jubileum Gilde	doel	realisatie
		voltooid	voltooid

2. Belangenbehartiging

2.01 Lobby

Van de vier lobby doelen zijn er twee behaald. Er is een nieuw budget verkregen voor het Molenfonds ten behoeve van groot onderhoud projecten van molens en het programma Erfgoed Telt van OCW is voortgezet. Het is niet gelukt de SIM te indexeren middels een ophoging van 60.000 euro naar 70.000 euro per 6 jaar. Hier is zeker voor gelobbyt maar voor andere erfgoed onderdelen zoals groene monumenten en zeer grote monumenten waren de problemen nog groter en heeft het rijk besloten de beperkte extra middelen aan te besteden. Ook is inzet gedaan om de verandering van de omgeving van de molen onder de adviesplicht van de RCE te brengen.

201	Lobby	doel	realisatie
	SIM plafond van 60k naar 70k	voltooid	0
	Nieuw budget GO van 1 mln	voltooid	voltooid
	Verandering omgeving molen onder adviesplicht RCE	voltooid	0
	Voortzetting Erfgoed Telt, meer SIM budget, beleid vrijwilligers	voltooid	voltooid

2.02 Roeden onderzoek

Begin van het jaar is het onderzoek Roeden onder controle gepresenteerd. Tevens is de Roe-Rie gemaakt zodat molenaars en moleneigenaren snel kunnen zien of het verstandig is nader onderzoek te doen naar de staat van 'hun' roeden. Ook zijn gesprekken aangegaan met de meeste provincies (hetzij ambtelijk, hetzij met de gedeputeerde) over de roedenproblematiek in die specifieke provincie en zijn vele eigenaren en molenaars bijeenkomsten bezocht. Zo is de problematiek overal op de agenda gekomen. Samen met de provinciale organisaties worden de gegevens over de roeden verder geactualiseerd om nog beter aan te geven hoe de golf van roedenvervangingen er de komende jaren uit zal zien.

202	Roeden onderzoek	doel	realisatie
	Rapport, RIE roe gereed	voltooid	voltooid

2.03 Collectie onderzoek

Het doel van het Collectie onderzoek is om de samenstelling van de collectie molens in Nederland beter en diepgaander in kaart te brengen, als uitgangspunt voor toekomstig beleid. Denk bijvoorbeeld aan aanvullingen met betrekking tot molenerven, gemechaniseerde aandrijfmechanismes, bijgebouwen, complexen, bemalingsstructuur, landschap, immateriële waarden etc. Het onderzoek is opgestart en voor 100 molens worden de extra erfgoedwaarden in kaart gebracht. Deze structuur en voorbeelden zijn de basis om de komende jaren de gegevens van alle molens in kaart te brengen. De extra gegevens worden opgenomen in de nieuwe Nederlandse Molendatabase.

203	Collectie onderzoek	doel	realisatie
	Onderzoek afgerond en besproken met veld	voltooid	lopende

2.04 Veiligheid

De RIE is geactualiseerd en wederom gevalideerd. Zo blijven we onszelf toetsen aan de hoogste standaard. De ambitie om de RIE verder te digitaliseren is aangehouden. Omdat dit onderdeel is van de website en die in het verslagjaar werd veranderd, moest dit deel worden uitgesteld. Uiteraard heeft ook binnen dit project de veiligheid omtrent gelaste stalen molenroeden veel aandacht gekregen. De Werkgroep Veiligheid werkt in opdracht van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars, het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, het Gild Fryske Mounders en De Hollandsche Molen aan het vergroten van de veiligheid op en rond molens.

204	Veiligheid	doel	realisatie
	Digitale RIE gereed en presentatie veld	voltooid	uitgesteld

2.05 Molenconsulenten

Het is van groot belang dat in iedere provincie een provinciale structuur bestaat. Dit is een eigenaren organisatie die bijna alle molens bezit of een Molenfederatie of een platform. Een aantal van hen heeft zelfs een consultant in dienst. Met dit project beogen we dit te bevorderen. Ook zetten we stappen om hen met elkaar in contact te brengen om kennisuitwisseling te stimuleren. Hiertoe hebben er twee bijeenkomsten plaatsgevonden in het verslagjaar.

205	Molenconsulenten	doel	realisatie
	Vertegenwoordiging in iedere provincie	11	11
	Platform consulenten opgezet	voltooid	lopende

Rapport

2.06 Erfgoed Deal

De Erfgoed Deal is een samenwerkingsverband tussen de rijksoverheid, gemeenten, provincies en maatschappelijke organisaties actief in de ruimtelijke ordening en erfgoedzorg. De Hollandsche Molen faciliteert het programmabureau middels de aanstelling van een consultant. De Erfgoed Deal is een succes en zal worden verlengd.

2.07 Molencontactdag

De Molencontactdag is een jaarlijkse bijeenkomst voor kaderleden van De Hollandsche Molen. De deelnemers zijn meestal stichtingen die eigenaar zijn van een of meerdere molens. Ook heeft er dit jaar naast een fysieke bijeenkomst waar onder andere werd gedebatteerd over de rol van De Hollandsche Molen (lobby of de barricaden) ook een digitale bijeenkomst plaatsgevonden waar de roeden problematiek is besproken.

207	Molencontactdag	doel	realisatie
	Molencontactdag nieuwe stijl		
	georganiseerd	voltooid	lopende
	Waardering deelnemers	7,5	?

2.08 Molenadviesraad

De Molenadviesraad is een statutair vastgelegd adviesorgaan van de vereniging en kan gevraagd en ongevraagd advies geven over het beleid. De leden zijn ook dit jaar twee maal bijeengekomen. Er is onder andere gesproken over de bestuurlijke veranderingen naar een raad van toezicht model en de rol van waterschappen bij het behoud van molens.

208	Molenadviesraad	doel	realisatie
	Waardering deelnemers	7,5	8

2.09 Examens

De examencommissie van De Hollandsche Molen neemt de examens af van de vrijwillige molenaars die hun opleiding bij Het Gilde van Vrijwillige Molenaars hebben gevolgd. De examencommissie wordt vanuit het landelijk bureau administratief ondersteund. In het verslagjaar zijn 70 kandidaten geëxamineerd. Hiervan zijn er 69 kandidaten geslaagd, 67 windmolen en 2 watermolen. Er is één kandidaat watermolen afgewezen. Het slagingspercentage is 98,5 %.

209	Examens	doel	realisatie
	Examens	85	70
	Geslaagden	80	69

3. Advies

3.01 Advies algemeen

De Hollandsche Molen is een kennisinstituut op het gebied van landelijk beleid inzake molens. De vereniging wordt op dagelijkse basis gevraagd voor advies over instandhoudingsvraagstukken of om informatie uit te wisselen. De klant tevredenheid was een krappe 7 waar we naar 7,5 streven. Werk aan de winkel dus.

301	Advies Algemeen	doel	realisatie
	Waardering klanten	7,5	7

3.02 Advies biotoop

Bij ons biotoopwerk bouwen we onze rol als onafhankelijke adviseur af. Zo kunnen we ons veel meer richten op onze rol als belangenbehartiger. In het verslagjaar is gewerkt aan diverse biotoopzaken (waarvan sommigen nog doorlopen). De klant tevredenheid was 7 waar we naar 7,5 streven. Ook hier is verbetering nodig.

302	Advies Biotoop	doel	realisatie
	Waardering klanten	7,5	7
	Format voor externen gereed	voltooid	voltooid

3.03 Biotoopformule

De Hollandsche Molen vindt dat het na bijna 40 jaar tijd is voor een actualisatie van haar molenbiotoopformule. Na vooronderzoek zijn we tot de conclusie gekomen dat we aan de formule zelf niets zullen wijzigen maar onze adviezen wel gaan aanvullen met extra context.

303	Molenbiotoopformule onderzoek	doel	realisatie
	Onderzoek gereed en beleid opgesteld	voltooid	lopende

3.04 Omgevingswet

De Omgevingswet brengt een nieuwe werkwijze met zich mee om op te komen voor de belangen van de molen in de ruimtelijke ordening. De Hollandsche Molen wil moleneigenaren hier op voorbereiden en zal moleneigenaren informeren op diverse manieren. Hiertoe bezoekt zij vele bijeenkomsten van molenaars en eigenaren. Op de website is een dossier gemaakt vol met informatie over de wet.

304	Omgevingswet lokaal	doel	realisatie
	Molenveld voorbereid op Omgevingswet	voltooid	lopende

Rapport

4. Molenfonds

De Hollandsche Molen zet zich samen met het molenveld in voor een volledige financiële en duurzame dekking voor het in stand houden van molens. Hiervoor is het Molenfonds opgezet. We werven bij particulieren, bedrijven, fondsen en overheden om de noodzakelijke activiteiten te financieren en gezamenlijk verantwoordelijk te zijn om de molens in stand te houden. Naast bijdragen uit de diverse fondsen maakt het Molenfonds ook crowdfundprojecten mogelijk.

Het Molenfonds bestaat uit:

- Restauratie en Groot Onderhoud Fonds
- Educatiefonds
- Jongerenfonds
- Crowdfundplatform

Een aantal andere fondsen zijn ook onderdeel van het Molenfonds maar hier kunnen geen aanvragen voor gedaan worden. Over toekenningen beslist De Hollandsche Molen zelf.

In 2022 heeft het ministerie van OC&W wederom een toekenning gedaan aan het Molenfonds van 2,5 miljoen. Ook de VriendenLoterij, Gravin van Bylandstichting, Van Toorn Scholten stichting bleven ons ruimhartig steunen.

			doel	realisatie
401	RGO	Toegekende projecten	15	8
402	Restauratie GvB	Toegekende projecten	10	5
403	Restauratie VL	Toegekende projecten	10	9
404	Educatie	Toegekende projecten	30	23
405	VTSS	Budget besteed	voltooid	3
406	Ornstein	Budget besteed	voltooid	uitgesteld
407	Stokhuijzen	Budget besteed	voltooid	0
408	Jongeren	Toegekende projecten	2	2
409	Crowdfunding	Aangevraagde projecten	10	4
		Afgeronde projecten	8	4
		Donaties in euro	80.000	12.010
4010	Wijnandst Luijten	rendement uitgekeerd	voltooid	voltooid

Tabel met alle toekenningen per project en per fonds is te vinden in de bijlage.

5. Eigen molens

De Hollandsche Molen heeft 7 molens in bezit, verspreid over het land. Bij 4 van onze molens zijn plannen gemaakt voor restauratie. Het betreft de Braakmolen in Goor waar we al jaren kampen met problemen maar waar we nu eindelijk de provinciale subsidie als basis voor de financiering binnen hebben. Ook voor molen De Speelman in Overschie is de restauratie in de benen. Hier moeten de roeden vervangen worden. Dit geldt ook voor De Roos in Delft waar na de constatering van scheurtjes in een aantal lussen de molen ook is stilgezet. Als laatste zijn de plannen ontwikkeld voor de restauratie van de Molen van de Zuidpolder in Edam. Ook hier zullen de roeden vervangen worden en het erf worden aangepakt.

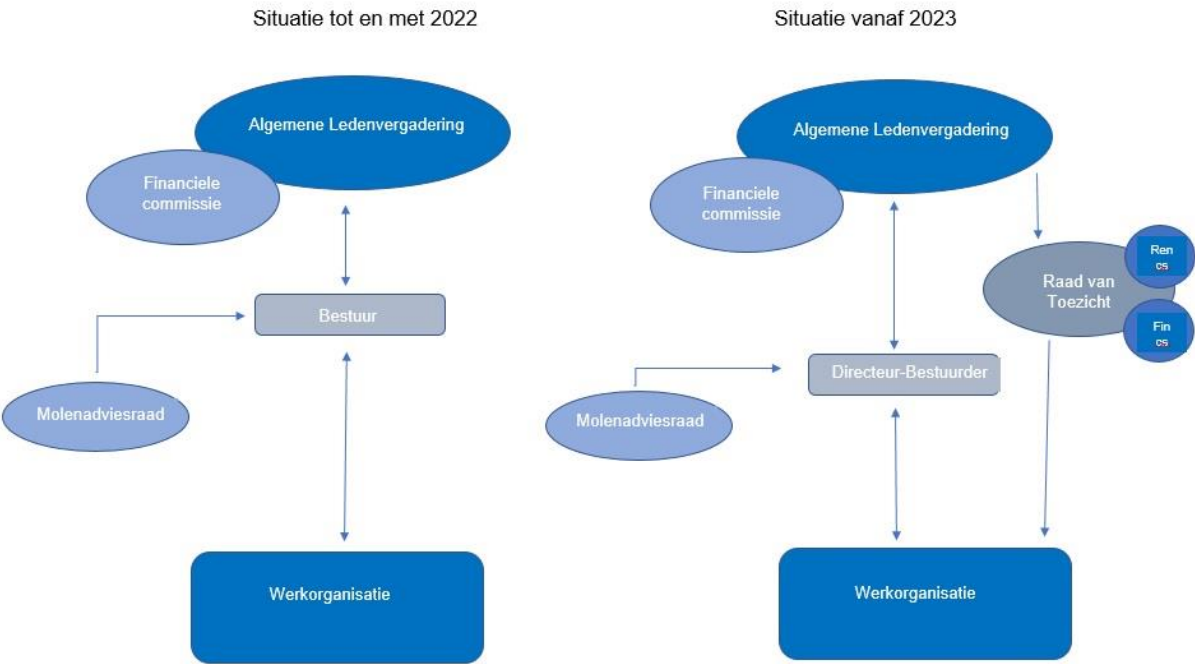
501	De Roos, Delft		doel	realisatie
5011	Molen Delft	staat van onderhoud	goed	matig
5012	Bijgebouw Molen Delft	staat van onderhoud	goed	goed
5013	Pakhuis Molen Delft	staat van onderhoud	goed	goed
502	Zuidpolder, Edam	staat van onderhoud	goed	matig
503	Braakmolen, Goor	staat van onderhoud	goed	slecht
504	De Jager, Oud Vossemeer	staat van onderhoud	goed	goed
505	De Speelman, Overschie	staat van onderhoud	goed	matig
506	Nooit Gedacht, Warnsveld	staat van onderhoud	goed	goed
507	Rijn en Lek, Wijk bij Duurstede		goed	goed
5071	Molen Wijk bij Duurstede	staat van onderhoud	goed	goed
5072	Pakhuis Wijk bij Duurstede	staat van onderhoud	goed	goed

Rapport

6. Organisatie

De belangrijkste stap in de organisatie is de omzetting van een vereniging met een bestuur naar een vereniging met een raad van toezicht. Dit is eind van het jaar gerealiseerd. Tevens is de vereniging gefuseerd met de stichting FAOM.

Governance model De Hollandsche Molen

In de werkorganisatie is gewerkt aan een meer projectmatige manier van werken wat onder andere in deze jaarrekening is terug te vinden.

		doel	realisatie
601	Bestuur	voltooid	voltooid
602	Fusie FAOM	voltooid	voltooid
603	Projectenadmin	voltooid	voltooid
604	ALV	voltooid	voltooid

8.2 Verantwoordingsverklaring

De Hollandsche Molen is houder van het CBF-Keurmerk voor erkende goede doelen. Dit betekent dat we op een goede wijze invulling geven aan drie belangrijke principes van goed bestuur. Er is een scheiding tussen de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren, er is een optimale besteding van middelen en er zijn optimale relaties met belanghebbenden.

Conform het keurmerk dient in het bestuursverslag in ieder geval informatie te worden opgenomen over:

- doelstelling, strategie en beleid van de instelling;
- de inrichting en het functioneren van de organisatie, het bestuur en het toezicht;
- de communicatie met donateurs, vrijwilligers en andere betrokkenen;
- het al dan niet bereiken van de geformuleerde doelstellingen en prestaties;
- het financieel beleid en de financiële verantwoording; en
- de plannen voor de toekomst

Doelstelling, missie en visie

De Hollandsche Molen bestaat sinds 1923. Ons doel is al die jaren hetzelfde gebleven, namelijk het behoud van molens in Nederland. De context waarin de vereniging haar werk doet verandert daarentegen continu. Om onze missie te formuleren hebben we twee uitgangspunten.

- We zijn hét landelijke goede doel dat zich inzet voor de instandhouding van de Nederlandse traditionele molens.
- Om molens te behouden richten we ons aan de ene kant op het landelijke publiek (de (potentiële) molenliefhebber) en aan de andere kant op de 'molen-professional' (alle mensen die actief zijn in de molensector).

Een missie definieert het bestaansrecht en identiteit van een organisatie. Door middel van je missie geef je aan wie je bent, wat je doet en wat je wilt bereiken. Met haar missie wil De Hollandsche Molen uitdrukken waardoor zij zich laat leiden. De Hollandsche Molen omschrijft haar missie als volgt:

De Hollandsche Molen werkt actief aan de instandhouding van molens in Nederland. Molens zijn levend erfgoed en vertellen het verhaal van wat ze Nederland hebben gebracht en nog steeds brengen. We willen dat de molens op een eigentijdse manier een actief onderdeel zijn van een dorp, stad of streek.

In een visie krijgt de missie handen en voeten. We willen onze missie realiseren door zowel het draagvlak voor draaiende en malende molens te verbreden bij het publiek en door de belangen van molens te behartigen bij de beslissers en beïnvloeders. Hiervoor is een sterk molen- en erfgoednetwerk van belang.

Organisatie, bestuur en toezicht

In de statuten van De Hollandsche Molen zijn de functies toezicht houden enerzijds en besturen en uitvoeren anderzijds gescheiden. Uitgangspunt daarbij is dat het toezicht berust bij de Algemene Vergadering, het bestuur de vereniging bestuurt en de directie belast is met de uitvoering. De Hollandsche Molen onderschrijft de Governance Code Cultuur.

In het verslagjaar werd door de Algemene Vergadering op grond van haar toezichthoudende taak de jaarrekening en het jaarverslag over vorig boekjaar vastgesteld en het bestuursbesluit omtrent de begroting en het jaarplan van het huidig verslagjaar goedgekeurd.

Binnen De Hollandsche Molen bepaalt het bestuur het beleid, stelt het de financiële richtlijnen vast en heeft het de eindverantwoordelijkheid voor het beleid.

Bestuursleden zijn allen benoemd voor een periode van vier jaar en maximaal twee maal herkiesbaar; hiertoe is een rooster van aftreden opgesteld. De bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen uitsluitend een vergoeding voor gemaakte reiskosten en andere onkosten. Bij vacatures in het bestuur wordt aan de hand van de aanwezige en de vereiste toekomstige competenties een functieprofiel opgesteld op basis waarvan de werving plaatsvindt. Jaarlijks evalueert het bestuur zijn functioneren in de bestuursvergadering.

De Hollandsche Molen beschikt over een bureau dat de dagelijkse werkzaamheden vervult, onder leiding van een directeur. Het functioneren van de directeur wordt jaarlijks in een functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek met (een delegatie uit) het bestuur geëvalueerd.

Aan het einde van het verslagjaar is het model van een vereniging met een bestuur en een directeur omgezet naar een model met een raad van toezicht en een directeur-bestuurder.

Het opstellen van de jaarrekening geschiedt door de directie-bestuurder onder eindverantwoordelijkheid van de Raad van Toezicht en dient door een onafhankelijk accountant van een verklaring te worden voorzien. Jaarlijks wordt uit het midden der leden een financiële commissie samengesteld van drie onafhankelijke personen, die toeziet op het opstellen van de jaarrekening en daaromtrent in de Algemene Vergadering een verklaring aflegt. De jaarverslaggeving vindt plaats overeenkomstig de richtlijnen van het CBF-keur. De commissie kwam in het verslagjaar ook eenmaal bij elkaar om met het bureau en de penningmeester van gedachten te wisselen over het financieel beleid van de vereniging.

Communicatie met belanghebbenden

De Hollandsche Molen streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverstrekking en de ontvangst en verwerking

van wensen, vragen en klachten. Daartoe onderhoudt de vereniging intensief contact met belanghebbenden in het molenveld. Middelen daartoe zijn naast de Algemene Vergadering, thematische bijeenkomsten, een jaarlijkse Molencontactdag, digitale nieuwsbrieven en twee maal per jaar overleg in de Molenadviesraad, bestaande uit vertegenwoordigers van (provinciale) molenorganisaties. Ten slotte werden voor verschillende projecten in het huidige verslagjaar bijeenkomsten georganiseerd voor de communicatie met betrokkenen. De Hollandsche Molen beschikt over een klachtenprocedure conform de richtlijnen van het CBF. De ingediende klachten en beantwoording ervan worden binnen het bureau van de vereniging besproken en twee maal per jaar ter kennis van het bestuur gebracht. De Hollandsche Molen kent vele vrijwilligers en vooral dankzij hun inzet blijven molens toekomst houden in Nederland.

Met haar website, nieuwsbrieven en social media wil De Hollandsche Molen zoveel mogelijk belanghebbenden bereiken. De vereniging blijft verdere stappen zetten in de afstemming van de verschillende communicatiekanalen.

Bereiken van de doelen

De Hollandsche Molen maakt jaarplannen waarin zoveel mogelijk concrete doelen worden opgenomen. In het bestuursverslag dat op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering wordt gepresenteerd, legt het bestuur verantwoording af over het al dan niet halen van deze doelen. De fondsenwerving voor de vereniging is uitsluitend gericht op contributies, bijdragen van fondsen, verkopen, subsidies en (andere) vrijwillige bijdragen. Bestanden van leden en donateurs worden niet zonder hun toestemming vrijgegeven aan derden. De kosten voor eigen fondsenwerving staan vermeld in de jaarrekening.

De Hollandsche Molen richt zich op een doeltreffende en doelmatige besteding van de door haar geworven fondsen. Daartoe hebben de leden van het bestuur deze verantwoordingsverklaring onderschreven conform de richtlijnen van het CBF. Iedere bestuursvergadering ontvangt het bestuur een rapportage waarin verslag wordt gedaan van de belangrijkste activiteiten en eventuele afwijkingen van het jaarplan en begroting. Ieder kwartaal bespreekt het bestuur de financiële tussenrapportage. Halverwege het jaar maakt de directie ten behoeve van het bestuur een stand van zaken met betrekking tot de voortgang van het jaarplan en wordt een analyse gemaakt van hoe ver de organisatie is met het bereiken van de doelen. Indien van toepassing worden maatregelen voorgesteld en uitgevoerd.

Financieel beleid en financiële resultaten

Het financieel beleid is erop gericht het vermogen van de vereniging tenminste in stand te houden. De laatste jaren neemt het vermogen geleidelijk af. Het bestuur is zich er van bewust dat het onverkort vasthouden aan de geformuleerde ambities en het hoge activiteitsniveau alleen dan verantwoord is, als er een reëel vooruitzicht is dat de inkomsten en de uitgaven in evenwicht zijn. Het bestuur zet in op het intensiveren van de eigen fondsenwerving. Tegelijkertijd blijft er aandacht voor het streven om de kosten zo laag mogelijk te houden.

Rapport

Ten behoeve van het beheer van het vermogen en de fondsen op naam laat de vereniging zich adviseren door de beleggingsadviseurs van ABN AMRO Mees Pierson. Belangrijke elementen uit het beleggingsbeleid zijn:

1. Behoud van vermogen op lange termijn en inkomsten ter dekking van uitgaven.
2. Keuze voor een defensief beleggingsbeleid met een asset mix van 30% zakelijke waarden (aandelen en alternatieve beleggingen) en 70% vastrentende waarden (obligaties en liquiditeiten), met resp. bandbreedtes van 20-40% en 50-80%.
3. Aansluiting bij de door het VFI (sinds 2015 Goede Doelen Nederland) gemaakte richtlijn duurzaam beleggen.
4. Streefrendement van gemiddeld 5% per jaar.

Het vrij besteedbaar vermogen van de vereniging is/wordt als bron van inkomsten aangewend voor beleggingen in aandelen en obligaties en het aanhouden van liquiditeiten.

De reserve activa doelstelling en de reserve activa bedrijfsvoering zijn na overleg met het CBF in de jaarrekening vervangen door de reserve financiering activa. In de toelichting zal de bestaande uitsplitsing wel worden gehandhaafd, zodat een vergelijking met voorgaande jaren mogelijk blijft. Een verdere toelichting betreffende de reserves vindt u in de jaarrekening.

Plannen voor de toekomst

De koers van de vereniging steunt op twee pijlers, te weten draagvlakverbreding: het zoveel mogelijk betrekken van (potentiële) molenliefhebbers bij molens en de molen weer onderdeel te laten zijn van de samenleving, en belangenbehartiging: het faciliteren en ondersteunen van moleneigenaren en molenvrijwilligers voor een goed molenbehoud en tegelijkertijd het richting de overheid en andere spelers in het monumentenveld opkomen voor de belangen van het molenveld.

In 2023 bestaat de vereniging 100 jaar en de voorbereidingen hiervoor zijn in het verslagjaar al gestart.

8.3 *Samenstelling bestuur en nevenfuncties*

Per 31-12-2022

Het bestuur van De Hollandsche Molen bestond uit de volgende onafhankelijke personen (tussen haakjes jaar van aftreden), te weten:

- de heer drs. N. (Nico) Papineau Salm, voorzitter (2024)
nevenfuncties:
 - * secretaris bestuur stichting 'Schoner Holland'
 - * voorzitter Vereniging oud-statenleden provincie Noord-Holland
- mevrouw J. Zwerver-Roerig, vice-voorzitter (2023)
nevenfuncties:
 - * mentor
 - * lid Raad van Toezicht Tintenwelzijnsgroep
- de heer A.V. de Kok (2025)
nevenfuncties:
 - * voorzitter redactie maandblad OKe Oegstgeest
- de heer drs. R.C. Boeder (2025), zelfstandig adviseur
nevenfuncties:
 - * voorzitter juniorencommissie Koninklijke Nederlandse Roeibond
- de heer J.J. Demoed (2025), manager lokale overheid en procesbegeleider en fractievoorzitter CDA Rijnland
nevenfuncties:
 - * voorzitter Raad van Toezicht RIBW Fonteynenburg
 - * lid algemeen bestuur Hoogheemraadschap van Rijnland
 - * MFN Mediator
 - * voorzitter Raad van Toezicht Unicoz Onderwijsgroep
- mevrouw D. Go-Feij (2025)
nevenfuncties:
 - * lid en vice-voorzitter Raad van Toezicht Leprastichting
 - * lid bestuur Stichting Vrienden van Abrona
 - * secretaris Teenstra Foundation
 - * lid bestuur Stichting Hoormij/NVVS
- de heer G. Sturkenboom (2026) – overleden 19 januari 2023
nevenfuncties:
 - * voorzitter examencommissie De Hollandsche Molen

8.4 Overzicht bezoeken bestuur en directie

Wie	datum	Gebeurtenis	Plaats
N. Salm / N. Bakker	18 maart 2022	Opening molen Ceres in aanwezigheid van prinses Beatrix	Bovenkarspel
N. Bakker	19 maart 2022	Bijeenkomst Molenfederatie Gelderland	Vorden
J. Zwerver	26 maart 2022	Opening molen De Engel	Varsseveld
N. Salm / N. Bakker	31 maart 2022	Bijeenkomst presentatie jubileumboek Gilde van Molenaars 50 jaar	Amsterdam
N. Bakker	2 april 2022	ALV Gilde van Molenaars 50 jaar	Vaals
N. Bakker	15 april 2022	Aanwezig bij jubileum examens	Leidschendam
bestuur	23 april 2022	Algemene Ledenvergadering De Hollandsche Molen	Amersfoort
N. Salm / N. Bakker	7 mei 2022	Bijeenkomst Gilde van Molenaars Noord-Holland 50 jaar	Haarlem
D. Go-Feij	13 mei 2022	Opening molen Quadenoord	Quadenoord
N. Bakker	14 mei 2022	Aanwezig jubileum Heemschut 111 jaar	Woudrichem
A.de Kok	14 mei 2023	Opening korenmolen De Haas	Benthuizen
N. Bakker	3 juni 2023	Opening molen De Hoop	Sumar
N. Bakker	3 juni 2022	Bijeenkomst Gilde van Molenaars Overijssel 50 jaar	Zwolle
D. Go-Feij	11 juni 2022	Opening De Middelste Molen	Loenen
N. Bakker	20 augustus 2022	Opening molen De Roosdonck	Nuenen
N. Bakker	8 september 2022	Opening Open Monumentendag	Ede
N. Bakker	9 september 2023	Feest 300 jaar Molenviergang in aanwezigheid van prinses Beatrix	Zevenhuizen
G. Sturkenboom/M. van de Hei	10 september 2022	Opening molen Laurentia	Gemert-Brakel
H. Demoed	10 september 2022	Viering molens Kralingse Plas in De Ster	Rotterdam
N. Bakker	17 september 2022	Jongeredag molen Het Pink	Koog aan de Zaan
N. Salm/N. Bakker	22 september 2022	Bezoek genomineerden Molenprijs	Groningen
N. Salm/N. Bakker	24 september 2022	Bezoek genomineerden Molenprijs	Hellouw Vianen Nieuwegein
N. Bakker	30 september 2022	Opening Wilpermolen	Posternek
J. Zwerver	1 oktober 2022	Opening De Sterrenberg	Nijeveen

G. Sturkenboom	1 oktober 2022	Bijeenkomst Gilde van Molenaars Noord-Brabant 50 jaar	
N. Bakker	4 oktober 2022	Bijeenkomst Molenplatform Zuid-Holland	Vlaardingen
Bestuur	11 oktober 2022	Uitreiking VriendenLoterij Molenprijs	Utrecht
N. Bakker	18 oktober 2022	Bijeenkomst Molenstichting Noord-Brabant	Nieuwkuijk
N. Bakker	19 oktober 2022	Bijeenkomst Molenstichting Limburg	Sittard
N. Bakker	3 november 2022	Monumentencongres	Groenekan
N. Bakker	9 november 2022	Bijeenkomst Molenstichting Gelders Rivierengebied	Zaltbommel
Bestuur/N. Bakker	18 november 2022	Molencontactdag	Oldebroek
N. Bakker	1 december 2022	Bijeenkomst Gelderse Molenfederatie	Beekbergen
N. Salm/N. Bakker	10 december 2022	Afsluiting jubileum Gilde van Molenaars	Arnhem
J. Zwerver	29 december 2022	Eindejaarsbijeenkomst Molenstichting Drenthe	Zuidwolde

8.5 Overzicht toekenningen

Overzicht toekenningen aan molens en vrijgevallen toekenningen						
Omschrijving voor jaarrekening	VriendenLoterij	Gravin van Bylandt	Van Toorn Scholten Stichting	Ministerie OC & W	Fonds de Lange	Totaal €
Vrijval toekenningen	-0	-	-	-822	-	-822
Oukopermolen te Nieuwersluis	-	-	-	-	29.500	29.500
De Meeuw te Garnwerd	30.000	-	-	-	-	30.000
De Harmonie te Biervliet	-	-	30.000	-	-	30.000
Hantumermolen te Hantum	22.500	-	-	-	-	22.500
Hofwegense Molen te Bleskensgraaf	25.000	4.500	-	-	-	29.500
De Korenaer te Oirschot	25.000	4.500	-	-	-	29.500
Spengense Molen te Spengen	-	-	-	-	30.000	30.000
Oostzijdse Molen te Abcoude	-	-	-	-	30.000	30.000
De Rentmeester te Menaldum	-	-	-	5.000	-	5.000
De Kievit te Menaldum	-	-	-	5.000	-	5.000
Grathermolen te Grathem	-	-	30.000	-	-	30.000
Bonkmolen te Lexmond	-	-	-	-	30.000	30.000
Nieuw Leven te Valburg	27.500	2.500	-	-	-	30.000
Agneta te Ruurlo	27.500	2.500	-	-	-	30.000
De Zwaluw te Burdaard	27.500	2.500	-	-	-	30.000
Nooitgedacht te s Heer-Arendskerke	-	-	30.000	-	-	30.000
Windlust te Westmaas	-	-	-	7.376	-	7.376
Marswal te Lollum	27.500	2.500	-	-	-	30.000
De Phenix te Marrum	-	-	-	9.997	-	9.997
De Walvisch te Schiedam	4.716	-	-	-	-	4.716
Wijhese Molen te Wijhe	-	-	-	19.557	-	19.557
Adermolen te Rijpwetering	-	-	-	4.035	-	4.035
Weijpoortse Molen te Nieuwerbrug	-	-	-	16.759	-	16.759
De Kat te Uitgeest	-	-	-	22.000	-	22.000
Poldermolen E te Stompvoren	-	-	-	7.500	-	7.500
Ondermolen K te Schermerhorn	-	-	-	7.500	-	7.500
Molensprijs	25.000	-	-	-	-	25.000
Totaal toegekend in euro's	242.216	19.000	90.000	103.902	119.500	574.618

Overzicht toekenningen Koos Andriessen Moleneducatiefonds	
Stg. De Rijsoordse Molen-De Kerseboom Vrijval	€ -15,23
E. Meulman-molen de Onderneming uitkering vrijval	€ -2.660,33
Openbare Vroonermeerschool-Alkmaar vrijval	€ -356,37
KBS Petrus en Paulus Breda vrijval	€ -131,54
Basisschool de Wegwijzer-Bellingwolde vrijval	€ -121,34
De Twee Wieken t.a.v. Suze Straks-Zwijndrecht Vrijval	€ -811,00
Ver. Vrienden vd Molen v'sHertogenbosch-Vrijval	€ -1.633,00
Stg.Prodas Werkgroep Kunstzinnige Vorming Deurne	€ 1.225,00
School met de Bijbel Koningin Beatrix Ouddorp	€ 699,00
KBS Petrus en Paulus Breda	€ 1.325,00
St. Confessioneel Primair Onderwijs Waterland	€ 495,00
Het Palet te Klundert	€ 760,00
Basisschool De Opslag Wommels	€ 2.763,02
CBS De Horizon Dordrecht	€ 3.255,00
Drukwerk Max-kleurboeken/doeboekjes/ontdekboekjes iv	€ 1.089,00
Molen van Jetten Linda van Kessel UDEN	€ 5.000,00
Basisschool St. Augustinus Landsmeer	€ 2.445,00
Stichting Molen de Lelie, Etten-Leur	€ 707,85
SMG Druk- kleurboeken/doeboekjes/ontdekboekjes i.v.m.	€ 2.570,25
Basisschool St. Augustinus Landsmeer Vaststelling	€ 10,00
Jan de Bakkerschool, Woerden	€ 446,00
Basisschool de Fontein, Puttershoek	€ 643,00
OBS Oeboentoe, Purmerend	€ 355,00
IKC Het Kristal, Dordrecht-B. Waagmeester	€ 1.026,00
Totaal	€ 19.085,31

Rapport

8.6 Jaarplan en begroting 2023

Samenvatting

Het is een feestelijk jaar. In 2023 viert De Hollandsche Molen het 100-jarig jubileum. Dat feest gaan we op vele manieren vormgeven met zoveel mogelijk mensen en organisaties.

Het belangrijkste doel van dit jaar is het werven van 100.000 molenvrienden. De vereniging stelt hiervoor alles in het werk om zo een basis te leggen voor de toekomst, zowel qua draagvlak als qua werving. Ook staat het werven van fondsen voor het Molenfonds centraal, specifiek voor molenroeden.

Het jubileumjaar kent tal van activiteiten. De belangrijkste zijn:

februari 2023	Online presentatie Onderzoek collecties
22 april 2023	Molenfestival, jubileum Algemene Ledenvergadering en feest
12 mei 2023	Opening Nationale Molendag en presentatie eerste exemplaar jubileumboek
13 en 14 mei 2023	Nationale Molendag
juni 2023	Nederlands Kampioenschap Molenkruien
september 2023	Start Molenprijs
oktober 2023	Uitreiking Molenprijs

Al in 2022 zijn we begonnen andere (molen)organisaties te vragen het jubileumfeest met ons mee te vieren. Op moment van schrijven van dit werkplan zijn er al enkele ideeën bij ons binnengekomen. Een overzicht is te vinden in de bijlage.

Natuurlijk gaat het 'gewone' werk van De Hollandsche Molen ook door. Zo komt er een duidelijk plan voor de webwinkel, worden de educatieve activiteiten gestroomlijnd, start de Molenmaatjesclub, wordt de biotoopformule tegen het licht gehouden, komen er proces-richtlijnen voor molenroeden en nog veel meer.

Dit Jaarplan 2023 is samengesteld voor de Algemene Ledenvergadering opdat leden de activiteiten van de vereniging kunnen goedkeuren. Bij het Jaarplan behoort ook een begroting. Voor de werkorganisatie is tevens een werkplan gemaakt waar in meer detail de activiteiten worden beschreven en concrete doelen zijn opgenomen. De Raad van Toezicht krijgt per kwartaal een rapportage om zo de voortgang te kunnen beoordelen.

1.Draagvlakverbreding

Publieksactiviteiten

De Hollandsche Molen wil aan het eind van 2023 100.000 Molenvrienden hebben. Een Molenvriend is iemand die van molens houdt en van wie we de contactgegevens hebben. Zoveel mogelijk van onze projecten moeten Molenvrienden opleveren.

In dit jubileumjaar wordt Nationale Molendag op 13 en 14 mei extra feestelijk gevierd. Op 12 mei wordt het grootste landelijke molenevenement, dat zijn 50ste editie beleeft, officieel geopend, waarbij het eerste exemplaar van het jubileumboek wordt gepresenteerd.

Om zoveel mogelijk Molenvrienden te maken organiseren wij onder andere een spaaractie. Bij een bezoek aan een molen krijgt men een stempel en bij bijvoorbeeld vier stempels krijgt men een cadeau. We stimuleren extra activiteiten op de molens door een activiteitenbudget beschikbaar te stellen. Samenwerking met andere (erfgoed)organisaties wordt aangemoedigd.

De hoofdprijs van de Molenprijs wordt verhoogd naar 100.000 euro. We beogen vijf deelnemende projecten. Middels extra samenwerking met de VriendenLoterij willen we meer stemmers halen.

De Molenmaatjes, het project Ieder Kind naar de Molen en ons Educatiefonds hebben veel overlap. Samen vormen deze projecten het educatieve hart van onze activiteiten. We stimuleren het bezoek aan de molen door scholen, ouders en grootouders te benaderen. Voor de kinderen komt er een MolenmaatjesClub en -Krant. En voor onze verjaardag werken we samen met Kinderzwerfboek, Jarige Job en Kinderhulp om nog meer kinderen kennis te laten maken met de molens.

Nieuwkomers in Nederland laten we kennis maken met de molen door het ontwikkelen van een module in de e-learning omgeving van 'Het begint met taal', het landelijk platform van taalcoachorganisaties.

Om landelijke media-aandacht en Molenvrienden te werven organiseren we in juni het Nederlands Kampioenschap Molenkruien. Op een zwaar kruierende molen kunnen teams strijden om de eer wie er het beste en snelste de molen kan kruien.

Een andere activiteit om Molenvrienden te werven is het online boekje met talloze molentips, met molenwinkels, restaurants, B&B, recepten etc. Dit boekje kan gratis worden weggeven (als we het contact leggen met een adres) aan Molenvrienden of kan worden verkocht. In de komende jaren kunnen nieuwe edities van het boekje worden gepubliceerd.

Rapport

Het blad Molens is vernieuwd in 2022. Nu willen we de verspreiding en de oplage van het blad vergroten. We willen ons bereik uitbreiden door het blad ook beschikbaar te stellen voor leden en donateurs van andere molenorganisaties of molenbladen. Ook richten we ons op een verspreiding via molens, bibliotheken en notarissen.

In ons jubileumjaar is er ook een jubileumboek. Het is een veelzijdig boek met – naast aandacht voor de vereniging – tal van onderwerpen: de molen als technisch wonder, als onderdeel van onze identiteit en in de kunst. Ook de geschiedenis van én de toekomstvisie op het molenbehoud en de rol van de vrijwilliger daarin komen aan bod. Het eerste exemplaar wordt bij de opening van Nationale Molendag gepresenteerd.

De Hollandsche Molen wil de kennis over molens toegankelijker maken. We werken hierbij samen met de Stichting Molendocumentatie (SMD). Zij heeft als voornaamste taak het in goede, geordende en toegankelijke staat beheren en bewaren van de archieven, verzamelingen en collecties van De Hollandsche Molen. Naast een fysiek archief is hiertoe de website allemolens.nl gemaakt.

Om de gegevens in de archief-database verder te meta-dateren, worden via crowdsourcing vrijwilligers ingezet.

In 2023 wordt allemolens.nl geïntegreerd in molens.nl en de Nieuwe Nederlandse Molendatabase.

Samen met de SMD werken we aan een langetermijnvisie op de toekomst van de molendocumentatie en de archiefvorming.

In het kader van het jubileum worden op basis van de informatie in het archief mooie verhalen gemaakt over twaalf eveneens jubilerende molens, elke maand één.

Met het project Moleniconen wil De Hollandsche Molen via mondelinge geschiedschrijving een essentieel stuk kennis en rechtstreekse ervaringen uit de eerste hand vastleggen. Dit doen we door personen te interviewen, die zich in de periode na 1945 op verschillende wijzen inzetten of hebben ingezet voor molens en het molenbehoud.

Er worden in Nederland momenteel op meerdere online locaties molengegevens verzameld en onderhouden, zoals de molendatabase.nl, ons eigen molenbestand op molens.nl en de verdwenen molens-database.org. Deze databases worden samengevoegd tot één database die centraal de gegevens over molens publiektoegankelijk maakt. Tevens wordt een link gelegd met allemolens.nl.

De Hollandsche Molen blijft zich inzetten voor het internationale werkveld. We bouwen aan een wereldwijd netwerk en aan een kennisplatform met allerlei informatie over het ambacht van molenaar.

2. Belangenbehartiging

Aandacht voor molens bij (landelijke) beslissers is belangrijk zodat subsidies en regelgeving zo gunstig mogelijk voor het molenbehoud zijn. Hiertoe onderneemt De Hollandsche Molen diverse activiteiten, zoals brieven schrijven en overleggen, individueel en in samenwerkingsverbanden.

In 2022 is het Roeden-onderzoek voltooid. Het project loopt echter door omdat we voor de uitdaging staan de komende jaren meer dan duizend roeden te vervangen. Daarom lobbyen we bij provincies en fondsen voor geld. Ook werken we aan een 'roeden-bewustzijn' van het molenveld en een betere controle van de roeden.

De samenstelling van de collectie molens in Nederland willen we in samenwerking met de SMD beter en diepgaander in kaart brengen, als uitgangspunt van toekomstig beleid. Het onderzoek wordt met het molenveld besproken opdat De Hollandsche Molen de consequenties voor het beleid kan bepalen en hier activiteiten op kan formuleren.

De Werkgroep Veiligheid werkt in opdracht van Het Gilde van Molenaars, het Ambachtelijk Korenmolenaars Gilde, het Gild Fryske Mounders en De Hollandsche Molen aan het vergroten van de veiligheid op en rond molens. In 2023 werkt de werkgroep aan een gedigitaliseerde RI&E en wordt een weerprotocol en steenkraanprotocol gepresenteerd.

De Hollandsche Molen stimuleert een actief provinciaal netwerk, waarin adviseurs en consultants het adviseurschap regionaal invullen. In steeds meer provincies heeft dit inmiddels al vorm gekregen. Tevens wil de vereniging met de consultants een netwerk creëren om kennis uit te wisselen.

De Molencontactdag is een jaarlijkse bijeenkomst voor kaderleden van De Hollandsche Molen en andere betrokkenen bij het molenbehoud. Deze contactdag breiden we uit met online contactmomenten. Om onze contacten in het land te versterken zijn we minimaal aanwezig bij elf provinciale bijeenkomsten.

De Molenadviesraad is een statutair vastgelegd adviesorgaan van de vereniging. De leden komen twee maal per jaar samen en kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven over het beleid. Het is bij uitstek het forum om de lobby activiteiten af te stemmen, de behoeften van het molenveld te kennen en ons werk hierop af te stemmen.

De werkgroep Verzekeren onderzoekt of er verbeteringen mogelijk zijn in de verzekeringen die het molenveld nodig heeft.

De examencommissie van De Hollandsche Molen neemt de examens af van de vrijwillige molenaars die hun opleiding bij Het Gilde van (Vrijwillige) Molenaars

Rapport

hebben gevolgd. De examencommissie wordt vanuit het landelijk bureau administratief ondersteund.

3. Advies

De Hollandsche Molen is een kennisinstituut op het gebied van landelijk beleid inzake molens (instandhouding, veiligheid, etc). We geven advies aan iedereen die ons benadert over molengerelateerde zaken.

De molenbiotoop staat steeds meer onder druk. De Hollandsche Molen probeert zoveel mogelijk moleneigenaren en molenaars bij te staan in de procedures. Hierbij gaan we ons meer verdiepen in de watermolenbiotoop en geven we aandacht aan groen. Ook kijken we naar manieren om anderen (bv de provinciale consultants of grote molenorganisaties) handvatten te geven om zelf biotoopzaken op te kunnen pakken. Ook kijken we naar andere manieren om het molenveld meer zelfredzaam te maken.

De Hollandsche Molen vindt dat het na bijna 40 jaar tijd is voor een actualisatie van haar molenbiotoopformule of anderszins de aspecten die nu niet in de formule worden meegenomen mee te nemen in onze adviezen.

De Omgevingswet betekent een nieuwe werkwijze om op te komen voor de belangen van de molen in de ruimtelijke ordening. De Hollandsche Molen wil moleneigenaren hierop voorbereiden en zal moleneigenaren informeren op diverse manieren.

4. Molenfonds

De Hollandsche Molen zet zich met het Molenfonds in voor een volledige financiële en duurzame dekking voor het in stand houden van molens. Bij het Molenfonds kan men terecht voor aanvragen voor groot onderhoud en restauratie, educatie en jongerenprojecten. Ook kan men gebruikmaken van het crowdfundingplatform.

5.Eigen molens

De Hollandsche Molen heeft zeven molens in bezit die verspreid over het land staan.

De Roos, Delft: bij molen De Roos in Delft staat een restauratie in de planning waarbij nieuwe roeden worden gestoken.

Zuidpolder, Edam: bij de Molen van de Zuidpolder in Edam staat een restauratie in de planning waarbij nieuwe roeden worden gestoken. Ook wordt het molenerf verbeterd.

Braakmolen, Goor: bij de Braakmolen in Goor staat een restauratie in de planning waarbij onder andere nieuwe roeden worden gestoken en het rietdek wordt vernieuwd.

De Jager, Oud Vossemeer: bij molen De Jager in Oud Vossemeer wordt bekeken of we het machinehuis weer kunnen terugbrengen zodat de molen meer ruimte krijgt en de molenwinkel kan worden verbeterd.

De Speelman, Overschie: bij molen De Speelman in Rotterdam Overschie staat een restauratie in de planning waarbij nieuwe roeden worden gestoken.

Nooit Gedacht, Warnsveld: molen Nooit Gedacht in Warnsveld staat er goed bij. Natuurlijk blijft onderhoud nodig.

Rijn en Lek, Wijk bij Duurstede: molen Rijn en Lek in Wijk bij Duurstede staat er goed bij. Natuurlijk blijft onderhoud nodig. Bekeken wordt of we het gaande werk kunnen verbeteren.

6.Organisatie

Op organisatorisch vlak koersen we af op een stabiel jaar. Ongetwijfeld moeten we nog wat 'oefenen' met de nieuwe governance structuur waarin we werken met een raad van toezicht.

De projectadministratie is inmiddels ingevoerd en wij streven ernaar dat alle medewerkers hier goed mee kunnen werken. We gaan met de medewerkers het projectmatig werken verder doorvoeren. Halverwege 2023 evalueren we de nieuwe manier van werken.

Tot slot vierten we ons jubileum feestelijk samen met onze leden en alle molenliefhebbers op het Molenfestival op 22 april 2022. In de ochtend is de Algemene Ledenvergadering. In de middag is er een gevarieerd programma en markt. Het is tevens de afronding van Nico's 100-molenstoer.

Rapport

Begroting 2023

BATEN	Begroting 2023	Begroting 2022
11 Baten van Particulieren	699.951	666.824
12 Baten van Bedrijven	27.545	61.397
13 Baten van Loterijorganisaties	1.025.200	772.500
14 Baten van Overheden	1.374.993	479.902
15 Baten van andere organisaties	436.119	558.596
Som der geworven baten	3.563.808	2.539.219
16 Baten als tegenprestatie	101.099	89.855
Som der baten	3.664.907	2.629.074

LASTEN	Begroting 2023	Begroting 2022
Besteed aan doelstellingen		
21 Draagvlakverbreding	931.850	815.682
22 Belangenbehartiging	294.900	395.496
23 Advisering	86.892	44.456
24 Molenfonds	1.769.399	971.529
25 Eigen molens	628.980	318.133
	3.712.021	2.545.297

26 Werving baten	61.528	99.031
27 Beheer en administratie	188.683	159.825
Som der lasten	3.962.232	2.804.154

Saldo voor financiële baten en lasten	-297.325	-175.080
--	-----------------	-----------------

30 Saldo financiële baten en lasten	48.972	48.856
-------------------------------------	--------	--------

Saldo van baten en lasten	-248.353	-126.224
----------------------------------	-----------------	-----------------

Resultaatsbestemming

Mutatie Bestemde fondsen	-141.500	-53.160
Mutatie Bestemde reserves	-100.400	-56.500
Mutatie continuïteitsreserve	69.000	-4.944
Mutatie Reserve financiering activa	-22.455	-38.196
Mutatie reserve doelbesteding	-52.998	26.576
Saldo resultaatsbestemming	-248.353	-126.224

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Vereniging
De Hollandsche Molen.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Vereniging De Hollandsche Molen te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging De Hollandsche Molen per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging De Hollandsche Molen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit; het bestuursverslag.

Oranje Nassaulaan 1
1075 ah Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 1 juni 2023

Dubois & Co. Registeraccountants

M. Belkadi RA